

ZBERATEĽ[®] 2009

5

Ročník XV.
1,95 € / 59 Sk

ISSN 1335-8693

MESAČNÍK PRE ZBERATEĽOV • ODBORNÉ ČLÁNKY • INFORMÁCIE • INZERCIA



Bratislavské Zberateľské
Dni už budúci mesiac
Uvidíte aj tento unikát (33)



Aj v tomto čísle príťažlivá
ponuka (40 – 41)

**Z PONUKY FIRMY
ZBERATEĽ**



Významného slovenského vedca a vynálezcu si pripomíname poštovou
známkou (3) aj pamätnou striebornou mincou (9)





Ako zaradiť do zbierky takúto pohľadnicu? Odpoveď prináša Malá škola filokartie (12 – 14)



Milan Rastislav Štefánik – vedec – vojak – diplomat (Zberateľské state)



Na telefónnych kartách Gibraltáru minulosť aj prítomnosť (16 – 17)



Prechod na euro priniesol zmeny aj v odtlačkoch výplatných strojov (20)



Vážení čitatelia,

blížia sa sviatočné májové dni s dvoma predĺženými víkendami, zrejme ožijú záhradky a príroda privíta viac návštevníkov. V redakcii finišujeme na skompletizovaní piateho čísla, keď v snahe priniesť najaktuálnejšie informácie sa nám v závere nahromadilo viac práce. V polovici mesiaca sa má v rámci osláv 40. výročia vzniku Zväzu slovenských filatelistov v Nitre uskutočniť aj Národná filatelistická výstava Slovensko 2009, avšak organizátor nám k tejto akcii neposkytol bližšie údaje, zrejme informovanosť verejnosti je už dostatočná...

V dnešnom čísle dávame väčší priestor vám, vážení čitatelia, keďže v poslednom období sme od vás dostali viaceré zistenia a postrehy, ktoré isto zaujmú aj ostatných. Prechod na euro sme zvládli nad očakávanie hladko, ale zároveň sa aj duša zbe-

K májovému číslu Zberateľa

ratela potešila niektorými nálezmi z poštovej prevádzky. Berieme to ako samozrejmu súčasť prebehnutého procesu, veď keď by bol človek neomylný, nemalo by ani zberateľstvo tú správnu „štavu“.

V tomto jarnom období počet búr a aukcií pomaly klesá, ale aj napriek tomu, je stále možnosť niektoré navštíviť. O ich konaní opäť dávame v časopise dostatočný priestor.

Slovenská pošta v apríli vydala dve emisie, o tej prvej, o významnom slovenskom vedcovi a vynálezcovi Aurelovi Stodolovi prinášame informácie, tá druhá vychádza v čase, keď časopis už bude vytlačený, preto budeme môcť o nej informovať až v nasledujúcom čísle. Prínos Aurela Stodolu pre našu aj svetovú vedu pripomenula tiež Národná banka Slovenska vydaním striebornej pamätnej mince.

V čísle desiatou časťou pokračuje úspešný seriál Malá škola filokartie, keď školiteľ A. Urminský načrtáva, ako zbierať a triediť pohľadnice. M. Jobek v 133. MOT tretou časťou píše o TK Gibraltáru. D. Evinic z poštovej histórie vybral príspevok o kolkoch Slovenského štátu. J. Soľava v seriáli o operenoch – spoločníkoch človeka predstavuje žltochvosta hôrneho. Spoločné vydania D. Nirku sa venujú unikátnej emisii Rumunská a Juhoslávie. Štúdia J. Čtvrtečku o košických háčkových pokračuje ďalšími zisteniami náhodných chýb, ktoré pomohli rekonštruovať tlačovú dosku. Prílohou sú Zberateľské state, v ktorých J. Maniaček pri príležitosti 90. výročia tragickej smrti M. R. Štefánika opisuje niektoré menej známe skutočnosti z jeho života.

Číslo prináša aj niekoľko kratších a zaujímavých príspevkov, inzerciu, tradičnú ponuku a informuje o pripravovaných podujatiach a možnostiach návštevy rôznych zberateľských akcií.

Veríme, že Zberateľ vám na chvíle oddychu prinesie veľa zaujímavého čítania a zároveň tieto chvíle spríjemní.

Vaša redakcia

ZBERATEĽ[®]

Ročník XV. • 2009 • Číslo 5 • Cena 1,95 €

Z OBSAHU / CONTENTS / INHALT

- **Novinky Slovenskej pošty** / New issues of Slovak Post / Neuheiten der Slowakischen Post (3)
- **Z novinek našich susedov** / Some new items of our neighbours / Aus Neuigkeiten unserer Nachbarn (5-8)
- **J. Čtvrtečka: Košický háčček – rozlíšenie háčkových polí podľa skutočného umiestnenia na tlačovej doske (XIV)** / Souvenir sheet of Košice - recognition of souvenir sheet fields according to the true position on printing plate / Block Košice – Blockfeldunterscheidung nach genauer Position auf der Druckplatte (10-11)
- **A. Urminský: Malá škola filokartie (10)** / Short course of postcard collecting / Grundschule Ansichtskartensammeln (12-14)
- **M. Jobek: Malé okienko telekartistu (133)** / Short column of a phonecard collector / Kurz über den Telefonkarten (16-17)
- **D. Evinic: Kolky Slovenského štátu – vzor 1939** / Duty stamps of Slovak state – model of 1939 / Stempel des Slowakischen States 1939 (18-19)
- **Prechod na novú menu a Slovenská pošta** / Conversion to a new currency and the Slovak Post / Übergang auf neue Währung Euro und Slowakische Post (20)
- **J. Soľava: Operence – spoločníci človeka – Žltochvost hôrny** / Birds – companions of people – The Common Redstart / Vögel – Gesellschafter des Menschen (23)
- **-dn- : Spoločné vydania (11) / Železné vráta** / Joint issues – The Iron Gate / Gemeinschaftsausgaben – Eisentor (24-25)
- **J. Mička: Paradox Krétana a čaro recenzie** / Cretan's paradox and the beauty of review / Kretaer Paradox und Rezensionzauber (26-28)
- **Hlasy a ohlasy, Máte slovo** / Voices and responses, You can write your opinion / Stimme und Reaktionen (34-35)
- **J. Maniaček: Milan Rastislav Štefánik** / Milan Rastislav Štefánik Príloha: Zberateľské state 37 / Supplement: Collectors' articles No. 37 / Beilage

ZBERATEĽ[®]

Mesačník pre filatelistov, numizmatikov, filokartistov, zberateľov telefónnych kariet a iných predmetov zberateľského záujmu

■ **Vydavateľ:** Anton Kulhánek ml., Bratislava. Registračné číslo časopisu: MK 1188 / 95 zo dňa 1. 2. 1995 | ISSN 1335-8693

■ **Adresa redakcie:** ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 02/2070 2674, e-mail: zberatel.redakcia@chello.sk.

■ **Redakčná rada:** RNDr. Milan Antala, dr. Ondrej Földes, Ing. Marian Jobek, Ing. Miroslav Gerec, PhDr. Elena Minarovičová (predsedníčka), Mgr. Antónia Paulinyová, RNDr. Michal Zika a dr. Severín Zrubec (čestný predseda).

■ **Redakcia:** Ing. Peter Malík, PhD. - šéfredaktor, Anton Kulhánek - člen redakcie, Martina Đurkáčová - grafická úprava, RNDr. Milan Antala - jazyková úprava, Mgr. Pavol Ondráška - preklad do angličtiny.

■ **Cena a predplatné:** Cena za jeden výtlačok 1,95 €/59 Sk. Pri odbere 11 ks a viac vydavateľ poskytuje 20% zľavu. Celoročné predplatné na rok 2009 (vrátane poštovného): Pre abonentov zo Slovenskej republiky 19,50 €/590 Sk, pre abonentov z Českej republiky 34,95 €/860 Kč, pre abonentov z ostatnej Európy 41,49 €/1250 Sk, pre abonentov zo zámorských krajín 83 USD (53,11 €).

■ Zasielanie príspevkov a inzerátov: Články napísané strojom, na počítači (PC formát WORD) zasielané elektronickou poštou, na CD, prinesené v USB kľúči alebo čitateľne napísané ručne. Obrazové podklady na ilustráciu formou zapožičania originálov na základe dohody, elektronickou cestou naskenovaných obrázkov (formát BMP, JPG alebo TIF, min. 300 dpi) alebo zaslaním kvalitnej reprodukcie.

Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, s ktorých obsahom sa nestotožňuje. Nevýžiadané rukopisy redakcia nevracia.

■ **Tlač:** Tlačiareň KOMPRINT, Borinská 8, 841 03 Bratislava 47, ☎ 02/6446 2403, fax: 02/6446 2404, e-mail: komprint@mail.eurotel.sk, www.komprint.com

■ **Číslo 5/2009:**
Redakčná uzávierka 22. apríla 2009
Do tlače zadane 27. apríla 2009
Dátum vydania 30. apríla 2009

INFORMÁCIE O SLUŽBÁCH ZBERATEĽA

INZERÁTY

Cena jedného aj načatého riadka inzerátu je 0,83 € / 25 Sk. Za zvýraznenie rámečkom účtujeme príplatok 1,16 € / 35 Sk Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme zľavu 30%. Abonentí časopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma. Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. V záujme uverejnenia presného znenia inzerátov žiadame ich písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Za obsah zodpovedá podávateľ, inzeráty vecne neupravujeme a uverejňujeme ich v došlom poradí.

KOMERČNÉ INZERÁTY A REKLAMY

Cenu za uverejnenie plošných komerčných inzerátov a reklám na vnútorných čiernobielych stranách podľa dodaných predlôh účtujeme podľa požadovanej veľkosti plochy:

Celá strana A5 (128 x 180 mm)	106,22 €/3 200 Sk
Polovica strany A5 (128 x 90 mm)	63,06 €/1 900 Sk
Štvrtina strany A5 (64 x 90 mm)	33,19 €/1 000 Sk
Jedna osmina strany A5 (64 x 45 mm)	18,25 €/550 Sk

Pokiaľ nie je dohodnuté inak, redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia reklamy v časopise. Grafickú úpravu reklám, uverejnenie reklám na farebnej strane a iné neštandardné požiadavky, účtujeme podľa osobitného sadzobníka alebo na základe dohody.

OZNAMY O PODUJATIACH

Informácie nekomerčného charakteru o výmenných schôdkach, burzách a zberateľských stretnutiach sú uverejňované bezplatne.

PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

V tejto rubrike ponúkany materiál možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava, ☎ 02 44 250 149, 0911 250149, e-mail: zberatel@chello.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10.00 do 18.00 hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky. K cenám účtujeme poštovné a balné. Ceny ponúkaných materiálov platia (pokiaľ nie je uvedené inak) vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ alebo do vypredania zásob. Abonentom časopisu poskytujeme na ponúkaný tovar zľavu 5%.

PLATBY ZO ZAHRANIČIA

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- z Českej republiky: na účet Anton Kulhánek, číslo účtu 147 1883 123/0800, Česká spořitelna, pobočka Trutnov, do správy pre prijímateľa uveďte meno a druh platby

- z ostatných štátov Európy a Záhoria: na účet Anton Kulhánek-Zberateľ, číslo účtu 0170170280/0900, Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava,

IBAN: SK66 0900 0000 0001 70170280 BIC: GIBASK BX

PLATBY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- peňažnou poukázkou typu H v hotovosti na adresu predajne Zberateľ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava,
- peňažnou poukázkou typu U v hotovosti na účet číslo: 0170170280/0900; vo variabilnom symbole uveďte číslo zo spravidelného listu k zasielanému tovaru,
- prevodom z účtu na náš účet č. 0170170280/0900; v správe pre prijímateľa uveďte predmet platby, v prípade predplatného uveďte adresu, na ktorú máme časopis poslať.

Redakcia Zberateľa na Račianskej 17 má nové telefónne číslo:
☎ 02/2070 2674, e-mail zberatel.redakcia@chello.sk
návšteva redakcie po dohode na ☎ 0902 249 351
utorok 10.30 – 12.00 hod., 13.30 – 16.00 hod.



NOVÉ SLOVENSKÉ POŠTOVÉ ZNÁMKY A INÉ ZBERATEĽSKÉ MATERIÁLY

■ Osobnosti – Aurel Stodola

Pri príležitosti 150. výročia narodenia Aurela Stodolu (1859 – 1942) Slovenská pošta, a. s., vydala 17. apríla 2009 známku nominálnej hodnoty 33 centov. Známkou ofsetom vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na tlačových listoch s 50 známkami.



Autorom výtvarného návrhu emisie je akad. mal. Ivan Schurmann. Súčasťou emisie je aj obálka prvého dňa vydania s pečiatkou dňa vydania. FDC ocelotlačou z plochej dosky vytlačila tlačiareň AB v náklade 3 200 ks.

Aurel Stodola sa narodil 10. 5. 1859 v Liptovskom Mikuláši. Už v školskom veku prejavoval technické nadanie, a tak po stredoškolských štúdiách na gymnáziách v Levoči a v Košiciach pokračoval na technike v Budapešti. Ako mimoriadne úspešný študent dostal štipendium a možnosť študovať na polytechnike v Zürichu. Štúdiá dokončil v r. 1884 na parížskej Sorbonne. Po krátkom pôsobení na Slovensku pracoval v niekoľkých strojárskych továrňach v Prahe.

Ako vynikajúceho odborníka ho v r. 1892 vysoká škola technická v Zürichu pozvala na novozriadenú katedru stavby strojov, prednášal tu do r. 1929. V Zürichu Stodola strávil pol storočia priekopníckej inžinierskej práce, ktorá dosiahla svetové parametre. Jeho najväčšie úspechy boli v odbore stavby parných a plynových turbín. Stanovil podmienky ich stabilnej regulácie a vypracoval nové výpočtové metódy parných turbín. Stodolove konštrukcie a výpočty dali základy tomuto odboru strojárstva a predurčili ich vývoj dopredu na mnoho rokov. Stodolovo základné dielo *Die Dampfturbinen und ihre Aussichten als Wärmekraftmaschinen* (Parné turbíny a ich výhľady ako strojov poháňaných tepelnou energiou) vyšlo v roku 1903. Bolo preložené do mnohých svetových jazykov a Stodola ho neustále



rozširoval a doplňoval o nové poznatky. V Berlíne v roku 1922 vyšlo jeho ďalšie dielo *Dampf und Gas Turbinen* (Parné a plynové turbíny). Zásluhy Aurela Stodolu boli ocenené mnohými svetovými vedeckými a technickými spoločnosťami, univerzitami v Petrohrade, Viedni a Budapešti sa ho snažili získať za profesora. Najvyššiu poctu dostal v r. 1940, keď mu Anglicko udelilo zlatú medailu Jamesa Watta. Zaoberal sa aj uplatnením techniky v zdravotníctve. Skonštruoval umelú ruku a jeho myšlienky sa ujali pri výrobe protéz. Aurel Stodola zomrel 25. 12. 1942 v Zürichu, od r. 1989 je pochovaný vo svojom rodnom meste. Uznáním jeho zásluh o techniku je zriadenie Plakety A. Stodolu, ktorú Slovenská akadémia vied udeľuje za zásluhy v technických vedách.

Slávnostné uvedenie pamätnej euromince a poštovej známky Aurela Stodolu

Na slávnostné zhromaždenie pri príležitosti 150. výročia narodenia Aurela Stodolu, ktoré sa uskutoční v pondelok 11. mája 2009 o 14.00 hod. v Aule Aurela Stodolu na Námestí slobody 17 v Bratislave pozýva rektor Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

Akcia je spojená s uvedením pamätnej striebornej 10-eurovej mince Aurela Stodolu a príležitostnej poštovej známky venovanej Aurelovi Stodolovi. K dispozícii bude aj príležitostná poštová pečiatka a zabezpečený bude predaj poštových známok a filatelistického tovaru.

100 rokov Čiernohronskej železnice

Oslavy 100 rokov Čiernohronskej železnice a otvorenie sezóny 2009 sa 1. až 3. mája 2009 uskutočnia v Čiernom Balogu. V rámci sprievodných podujatí bude 1. mája 2009 k dispozícii príležitostná poštová pečiatka, predaj poštových známok, filatelistického tovaru a bude zriadený mimoriadny poštový uzáver lesnej pošty.

(spracoval **pem**)

Výsledky ankety o najkrajšiu poštovú známku, príležitostnú poštovú pečiátku a obálku prvého dňa (FDC) roka 2008

Zväz slovenských filatelistov a Slovenská pošta, a. s., v spolupráci s redakciami časopisov Zberateľ, Filatelie, Poštové zvesti a Spravodajca ZSF vyhlásili 16. verejnú anketu o najkrajšiu slovenskú poštovú známku, najkrajšiu príležitostnú poštovú pečiátku a najkrajšiu obálku prvého dňa roka 2008. Anketa bola organizovaná s cieľom spoznať ohlas filatelistov i širokej verejnosti na slovenskú známkovú tvorbu.

Do ankety sa zapojilo **858** účastníkov, z toho 385 z Českej republiky a 6 z ostatných krajín Európy, ktorí odpovedali na nasledujúce tri otázky:

1. Ktorú slovenskú poštovú známku vydanú v roku 2008 považujete za najkrajšiu?
2. Ktorú príležitostnú poštovú pečiátku používanú v roku 2008 považujete za najkrajšiu?
3. Ktorú obálku prvého dňa (FDC) roka 2008 považuje za najkrajšiu?

V ankete o **najkrajšiu poštovú známku** roka 2008 sa na prvých troch miestach umiestnili tieto poštové známky:

1. miesto: **Umenie – Zoltán Palugyay**: Dievča v bielom s továrenskými košími a kvetmi s počtom hlasov **159**, autorom grafickej úpravy a rytiny poštovej známky je Rudolf Cigánik

2. miesto: **Spoločné vydanie s Českou republikou – Karol Plicka** s počtom hlasov **117**, autor výtvarného návrhu hárčeka je Dušan Kállay s použitím fotografií Karola Plicku, rytcom poštovej známky je Miloš Ondráček.

3. miesto: **Umenie - Jozef Baláž**: Ilustrácia z knihy Sedemfarebný kvietok, 1975, s počtom hlasov **80**. Autorom grafickej úpravy a rytiny poštovej známky je František Horniak.

Do ankety o **najkrajšiu príležitostnú poštovú pečiátku** roka 2008 sa zapojilo celkovo **390** účastníkov. Na základe ich hlasov sa na prvých troch miestach umiestnili nasledujúce príležitostné poštové pečiátky:

1. miesto: **90. výročie vydania prvej poštovej**

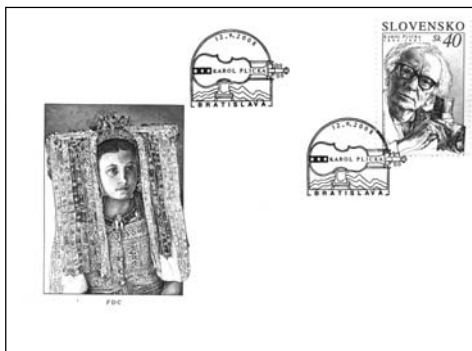
známky ČSR, s počtom hlasov **60**, autormi výtvarného návrhu sú Ivan Kubela a Vladimíra Kmetová.

2. miesto: **Queen Elizabeth II** s počtom hlasov **31**, autorom výtvarného návrhu je Rudolf Cigánik.

3. miesto získali dve pečiátky: **Šaliiansky Matko Jozefa Cigera Hronského**, autorom výtvarného návrhu je Miroslav Regítko a **Vianočná pošta**, autorom výtvarného návrhu je Martin Stripaj, s počtom hlasov **po 20**.

Do ankety o **najkrajšie FDC** (obálku prvého dňa) roka 2008 sa zapojilo **411** účastníkov. Na základe ich hlasov sa na prvých troch miestach umiestnili tieto FDC:

1. miesto: **Spoločné vydanie s Českou republikou – Karol Plicka**, s počtom hlasov **62**, autor výtvarného návrhu FDC je Dušan Kállay a rytec FDC je Miloš Ondráček.



2. miesto: **15 rokov Slovenskej republiky** s počtom hlasov **45**, autor výtvarného návrhu FDC je Peter Augustovič.

3. miesto: **Vianoce 2008** s počtom hlasov **42**, autor výtvarného návrhu FDC je Arnold Feke.

Slovenská pošta, a. s., a Zväz slovenských filatelistov ďakujú všetkým, ktorí sa zapojili do ankety. Slovenská pošta venuje každému účastníkovi ankety, ktorý odpovedal aspoň na jednu z otázok, poštový lístok s prítlačou najkrajšej známky roka 2008. Slávnostné vyhlásenie výsledkov ankety sa uskutoční **16. mája 2009** pri príležitosti vyhodnotenia filatelickej výstavy SLOVENSKO 2009 a vernisáž výstavy autorov výtvarných návrhov prvých eurových poštových známok „12 znamení“ v galérii M'ART PRINT GALLERY vo Veľkom Záluží.

Veronika Kopečná, POFIS

Z NOVINIEK NAŠICH SUSEDOV

Česká republika

Česká pošta vydala 8. apríla 2009 hárček so známou nominálnej hodnoty 51 Kč Relikviár sv. Maura v Bečove nad Teplou. Hárček rozmerov 110 x 165 mm ocelotlačou z plochej dosky kombinovanou viacfarebným ofsetom vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., v náklade 85 000 kusov. Kat. číslo má A0593.

Relikviár sv. Maura v Bečove nad Teplou bol zhotovený pravdepodobne v rokoch 1225 – 1230 na žiadosť benediktínskeho opátstva vo Florennes v Belgicku pre ostatky sv. Maura, sv. Timoteja a sv. Jana Krstiteľa. Počas storočí bol predmetom uctievaným a starostlivo

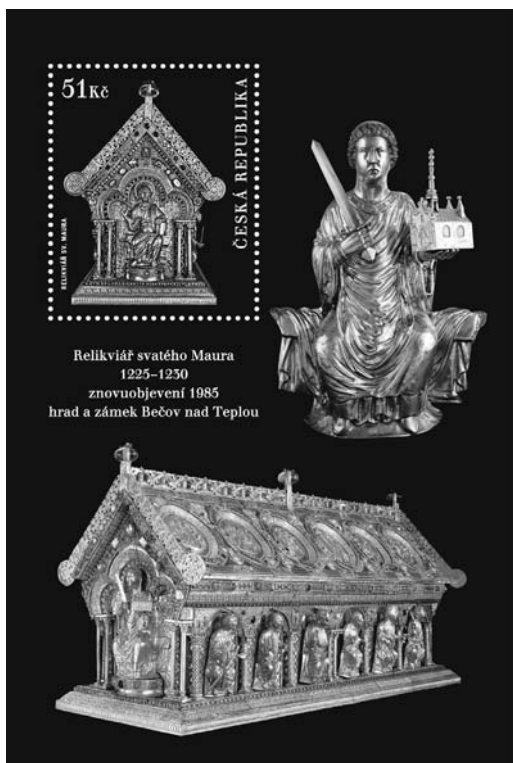


li r. 1888 ho previezol do Bečova nad Teplou. Beaufortovci museli ako šľachta lojálna s fašistickým Nemeckom po 2. svetovej vojne opustiť Československo. Zrejme v tom čase schovali relikviár sv. Maura do zásypu pod podlahu gotickej hradnej kaplnky Navštívenie Panny Márie. Tam ostal zabudnutý odbornou verejnosťou celých 40 rokov. Až žiadosť istého amerického občana o vyzdvihnutie bližšie nešpecifikovaného predmetu na neznámom mieste a jeho vyvezenie z republiky vzbudila záujem českých zainteresovaných kruhov. Tak sa začalo v júni r. 1984 systematické pátranie vtedajšej Federálnej kriminálnej ústredne, ktorej pracovníci 5. 11. 1985 relikviár našli. Pamiatka poškodená bytobom vo vlhkej hline bola prevezená z Bečova do Prahy a tam v priebehu nasledujúcich rokov bola postupne uložená na niekoľkých miestach.

Ale až po r. 1989 sa mohli vyjasniť majetko-právne vzťahy a následne začať systematické a veľmi náročné reštaurátorské práce, ktoré trvali 11 rokov. Od mája roku 2002 je zreštaurovaný relikviár vystavovaný na zámku v Bečove nad Teplou neďaleko Karlových Varov. V Českej republike je jedinou pamiatkou svojho druhu a jeho historická hodnota sa nedá vyčíslit.

Relikviár rozmerov 140 x 42 cm je 65 cm vysoký a jeho horná časť má tvar sedlovej strechy. Je vyrobený z orechového dreva a bohato ozdobený množstvom reliéfov a sošiek z pozláteného striebra, drahými kameňmi, drahokammi a polodrahokammi. Priečné steny zdobia asi 25 cm vysoké sošky sv. Maura a Ježiša Krista, horné steny kruhové medailóny s výjavmi zo života sv. Maura a Jána Krstiteľa. Ďalšie menšie reliéfy znázorňujú život Mojžiša. Na bočných stenách sú rozmiestnené sošky apoštolov. Vo vnútri relikviára sú skeletálne ostatky a zvyšky textilii a kože.

Na známke je priečelie relikviára so soškou Ježiša Krista doplnené textom RELIKVIÁŘ SV. MAURA. Vedľa známky je na hárčeku zobrazená zväčšená soška sv. Maura z druhej priečelnej steny, v dolnej časti hárčka je celý relikviár.



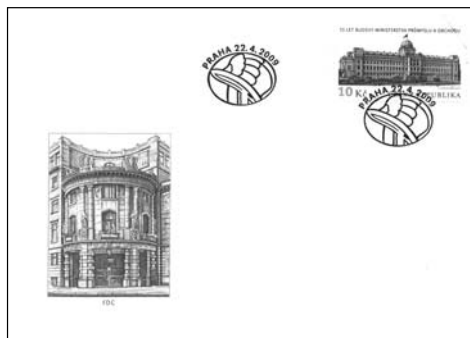
chráneným. Na konci 18. stor. sa prestal používať, zrejme pre značné opotrebovanie. Roku 1838 poškodený relikviár kúpil od cirkvi šľachtic Alfred de Beaufort-Spontini, vlastníci tiež panstvo na území dnešnej Českej republiky. Nechal relikviár opraviť a po výstave v Bruse-

Česká pošta vydala 22. apríla 2009 príležitostnú známku nominálnej hodnoty 10 Kč k **75. výročiu budovy Ministerstva priemyslu a obchodu ČR**. Znáмка



bola vytlačená rotačnou ocelotlačou kombinovanou s hĺbkotlačou na tlačových listoch po 50 známok v náklade 2 mil. kusov a má kat. číslo 0594.

Budova ministerstva priemyslu a obchodu je jedným z mála sídiel vládnych orgánov, ktorá až dodnes plní pôvodný účel. Jej výstavba sa začala v r. 1928 a podľa



pôvodného zámeru pražského zastupiteľstva mala byť dokončená za tri roky, nakoniec však bola kolaudovaná až v r. 1934. Autorom návrhu na výstavbu paláca ministerstva a Patentového úradu bol jeden z najvýznamnejších architektov českej secesie Josef Fanta, ktorý projektoval tiež halu Hlavnej stanice či Hlávkove študentské internáty v Prahe. Štvorposchodová budova má kamenné fasády zo žuly a pieskovca, dominantu tvorí presklená kopula, najmä ak je večer osvetlená.

Na západnej strane budovy bol pôvodne vchod do Patentového úradu, a preto sú na balkóne na prvom poschodí umiestené sochy Matematiky, Fyziky, Chémie a Inžinierstva. Na celej budove možno napočítat 120 sôch, veľké množstvo ornamentov a ďalšie ozdobné prvky, ktoré podčiarkujú celkový reprezentatívny vzhľad. Rukopis architekta Fantu sa výrazne prejavil aj v interiéri budovy, najmä na schodisku zo žuly a mramoru. Napriek tomu, že budova sa po r. 1945 štyrikrát roz-

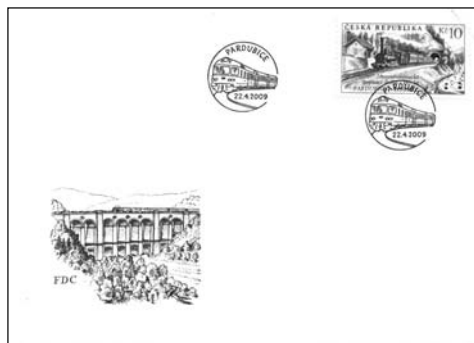
siahle opravovala, dodnes tvorí jednotný architektonický celok.

Česká pošta 22. 4. 2009 vydala aj ďalšiu známku nominálnej hodnoty 10 Kč, a to k **150. výročiu bývalej juhoseveronemeckej spojovacej trate z Pardubic do Liberca**. Znáмка bola vytlačená rotačnou ocelotlačou kombinovanou s hĺbkotlačou na tlačových listoch po



50 známok v náklade 2 mil. kusov a má kat. číslo 0595.

Trať Pardubice – Liberec je tretia najstaršia lokomotívna trať v Čechách. Pred 150 rokmi ju úradne pomenovali Juhoseveronemecká spojovacia trať, nemecky Süd-Norddeutsche Verbindungsbahn, v skratke SNDVB. V českom prostredí sa preto ujal omnoho výstižnejší názov Pardubicko-liberecká dráha. Jej 160 km pretína dnes tri kraje – vedie z Pardubic cez Hradec Králové, okolo Jaroměře, údolím Jizery a cez ještědské



úpätie do Liberca. Koncesiu na výstavbu trate dostala súkromná spoločnosť šľachticov, podnikateľov a finančníkov v r. 1856, prvý vlak prišiel do Liberca 1. mája 1859. Táto trať bola súčasťou celej siete takmer 800 km tratí, ktoré spájali celé priemyselné severovýchodné Čechy so Saskom, Pruskom a Rakúskom.

Na známke je zobrazený vlak ťahaný lokomotívou radu Ila SNDVB z r. 1857 vychádzajúci z tunela v údolí Jizery medzi Železným Brodom a Semilami.

Rakúsko

K 200. výročiu úmrtia skladateľa Josepha Haydna Rakúska pošta vydala 31. marca 2009 známku nominálnej hodnoty 65 centov. Ofsetom ju vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade 1,2 mil. kusov.

Joseph Haydn je predstaviteľ vrcholného klasicizmu. Narodil sa 31. marca 1732 v rakúskom mestečku Rohrau. Veľmi zavčas prejavil lásku a nadanie k hudbe,



a ako osemročný spieval vo viedenskom dome sv. Štefana v známom zbore Wiener Sängerknabe, kde pôsobil až do roku 1749. V rokoch 1759 až 1761 prijal miesto kapelníka grófa Morzina v Lukavici pri

Plzni, potom až do roku 1790 bol kapelníkom kniežata Eszterházyho, najprv v Eisenstadte, neskôr v Eszterháze. Posledné roky prežil vo Viedni.

Význam Josepha Haydna pre vývoj hudby je nesporný. Upevnil klasicizmus a jeho zásady ako hudobného štýlu. Významne sa zaslúžil o rozvoj sonátovej formy a symfónie. Nazýva sa preto aj otcom symfónie. Položil tiež základy formy sláčikového kvarteta. Rozšíril orchester o nové nástroje a objavil tak jeho nové možnosti.

Samotné Haydnove dielo, vyznačujúce sa sviežou, ľahkou melodikou a jasnými harmóniami, je až neuveriteľne rozsiahle – zahŕňa takmer 1 000 titulov. Na CD nosičoch to predstavuje viac ako 340 hodín nepretržitej hudby. Za Haydnove vrcholné diela sú považované oratória Stvorenie a Ročné obdobia.

K rovnakému dátumu bola vydaná aj pamätná



5-eurová minca a v spojení so známku a príležitostnou pečiatkou vznikla filatelisticko-numizmatická obálka prvého dňa.

V emisnom rade Rakúšania v Hollywoode Rakúska pošta vydala 29. apríla 2009 známku s portrétom filmového režiséra a producenta **Freda Zinnemanna**.

Narodil sa 29. apríla 1907 vo Viedni. Už v mladosti sa zoznámil s Billy Wilderom, ktorý sa neskôr stal významným hollywoodskym režisérom. Po maturite v roku 1925 absolvoval v Paríži na Ecole Technique de Photographie et de Cinematographie dvojročné štúdium kamery. Pri pobyte v Berlíne sa ako asistent kamery pracovne spoznal s Marlene Dietrich a v októbri 1929 jeho cesta smeruje do Hollywoodu. Začal ako režisér dokumentárnych filmov, v roku 1937 začal pracovať pre známu produkčnú firmu Metro-Goldwyn-Mayer a po získaní prvého Oscara za krátky film prešiel k hraným filmom. V rokoch 1938 až 1941 ich nakrútil osemnásť.

K jeho najlepším dielam patrí western Na pravé popoludnie (1952) so skvelým G. Cooperom. Ďalšie známe filmy sú Odtiaľ až na večnosť (1953), Oklahoma (1955), Príbeh mníšky (1959), Človek do každého počasia (1966), Šakal (1973). Významne sa podieľal na kariére známych hollywoodskych hercov ako Marlon Brando, Montgomery Clift, Rod Steiger, Grace Kelly a Meryl Streep. Celkovo získal za svoju tvorbu päť Oscarov. Zomrel v Londýne vo veku 89 rokov.



Známku nominálnej hodnoty 55 centov vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade 1,2 mil. kusov.

Maďarsko

Maďarská pošta sa 27. marca 2009 pridala k výzve pôšt Fínska a Chile, aby aj ďalšie pošty v rámci vlastnej emisnej činnosti upriamili pozornosť na nebezpečenstvo globálneho oteplenia, a vydala hárček s dvoma známkami v hodnote 2 x 260 Ft a štvornámkovú sériu známok v hodnote 75 Ft, 130 Ft, 145 Ft a 275 Ft.

Na číslovanom hárčeku na dvoch známkach je polárna líška a ľadový medveď, na ľavom okraji sú ďalšie severské živočíchy. V ľavom hornom rohu je



logo emisie **Ochrana polárnych krajov a ľadovcov.**

Na jednotlivých známkach série je zobrazený ľadový medveď, pižmoň severský, snežný leopard a tučniak kráľovský.



Hárček vytlačila tlačiareň Pénzjegynyomda ofsetom v spojení so sieťotlačou, ktorou sa naniesol aj tzv. iridescentný lak, ktorým hářček dostal zimný, mrazivý „nádyh“.

Známky série boli vydané v dvoch variantoch – len obyčajným ofsetom a podobne ako hářček aj s iridescentným lakom v 50 ks TL.

Maďarská pošta vydala 2. apríla 2009 štyri známky voľne na seba nadväzujúcej dlhobovej série (III. emisia), ktorá predstavuje **úzkokoľajové železnice** v Maďarsku.

Je zaujímavé, že dodnes existuje 22 tratí 760 mm úzkokoľajnej železnice a dve trate len 600 mm železnice. Na týchto tratiach jazdia vlaky podľa cestovného poriadku.

Na známke 75 Ft je zobrazený dieselový rušeň typu Mk 48, ktorý premáva na najstaršej úzkokoľajovej trati – Leshá železnica Zuzka – v okolí mesta Debrecen.

Na 100 Ft známke je dieselový rušeň typu C50, ktorý premáva okolo rybníkov na juhovýchode Maďarska na Hortobágyi. Na známke je vidieť aj tzv. deväťoblúkový most, ktorý so svojimi 167 metrami je najdlhší cestný most v Maďarsku.

Na severe Maďarska, v lesoch pohoria Börzsöny, premáva dieselový rušeň typu MD 40, ktorý je na známke 125 Ft. Táto trať slávila vlni svoje centenárium.



Takisto na juhu pohoria Börzsöny je od r.1893 v prevádzke trať, po ktorej premáva malý parný rušeň dovezený z Rumunska, ktorému dali meno Hundráč. Zobrazený je na známke hodnoty 275 Ft.

Autorom známok je László Dudás, tlačené boli ofsetom v Állami Nyomda na TL s 50 známkami.

Maďarská pošta 2. apríla 2009 vydala aj príležitostnú známku k 200. výročiu úmrtia rakúskeho **skladateľa Josepha Haydna** (31. marca 1732 – 31. mája 1809).

Jeho hudobné nadanie sa preukázalo už v detstve, keď až do mutovania hlasu bol členom detského zboru vo viedenskom Stephanskirche. Keď „vyrástol“ z detského zboru, naďalej ostal aktívny v hudbe, vyučoval, hral na organe a začal komponovať.

V r. 1761 si ho všimol knieža Esterházy a prijal ho do svojich služieb na panstvo v Kismartone, dnešný Eisenstadt v Rakúsku. Haydn na panstve prežil niekoľkých vlastníkov a jeho styk s Esterházyovcami pretrval prakticky až do jeho smrti.

Medzitým sa v r. 1791 Haydn dostal aj do Londýna, kde mal veľmi úspešné koncerty a za svoje diela bol vyznamenaný čestným doktorátom v Oxforde.

Pochovaný je v kaplnke Bergkirche na bývalom majetku Esterházyovcov.

Autorom známky je Orsolya Kármán, tlačili sa ofsetom v Állami Nyomda v Budapešti na TL s 50 známkami, pričom jednotlivé rady TL sú v polohe protichodných dvojíc (tété-béche).

(spracoval **-pem-**, texty Maďarska O. Pisztón)



Aurel Stodola

– 10 eurová strieborná minca

Národná banka Slovenska vydala 27. apríla 2009 prvú striebornú zberateľskú euromincu nominálnej hodnoty 10 eur pripomínajúcu 150. výročie narodenia Aurela Stodolu.

Parametre novej pamätnej euromince sú podobné ako parametre pôvodných slovenských 200-korunových pamätných mincí. Autor výtvarného návrhu mince je Miroslav Ronai, mincu vyryl Dalibor Schmidt. Mincu priemeru 34 mm hmotnosti 18 g z 900 dielov striebra (Ag 900) a 100 dielov meďi (Cu 100) vyrobila Mincovňa Kremnica. Náklad v bežnom vyhotovení je 10 100 kusov, vo vyhotovení proof 13 300 kusov. Limitovaný náklad je max. 30 000 ks.

Na **licnej** strane mince je uprostred mincového poľa zobrazený dobový turbogenerátor, nad ktorým je štátny znak Slovenskej republiky. Názov štátu SLOVENSKO je umiestnený šikmo v ľavej spodnej časti mincového poľa. Pod ním je letopočet 2009. Označenie nominálnej hodnoty 10 EURO je uvedené pod turbogenerátorom tak, že číslovka 10 je vodorovne a vpravo od nej je šikmo slovo EURO. Značka Mincovne Kremnica MK medzi dvoma razidlami je pri ľavom okraji mince.

Na **rubovej** strane mince je uprostred mincového poľa zobrazený portrét Aurela Stodolu. Vpravo od portrétu je dobové odpichovadlo s roztvorenými ramenami, ktoré sa používalo pri rýsovaní technických výkresov. Rovnobežne s ramenami odpichovadla je uvedené meno a priezvisko AUREL STODOLA. V ľavej spodnej časti sú v dvoch riadkoch šikmo umiestnené roky jeho narodenia a úmrtia 1859 a 1942. Pri spodnom okraji mince sú štylizované iniciály autora výtvarného návrhu Miroslava Ronaia MR.

Na hrane je nápis: – KONŠTRUKTÉR – VYNÁLEZCA – PEDAGÓG

Aurel Stodola (10. 5. 1859 – 25. 12. 1942) – univerzitný profesor, matematik, fyzik, konštruktér a vynálezca, patrí k svetovým osobnostiam v oblasti teórie automatickej regulácie a vedeckých základov navrhovania a konštrukcie parných a spaľovacích turbín. Je považovaný za otca parných turbín. Stal sa uznávaným odbor-

nikom a získal si povesť vynikajúceho konštruktéra strojov, matematika a fyzika. Od roku 1892 bol docentom, neskôr profesorom na Vysokej škole technickej v Zürichu, kde viedol katedru stavby strojov. Na škole pôsobil takmer 40 rokov. V roku 1903 vydal v nemčine svoje základné dielo Parné turbíny a ich výhľady ako strojev poháňaných tepelnou energiou (Die Dampfturbinen und ihre Aussichten als Wärmekraftmaschinen). Kniha vyšla v šiestich vydaniach a bola preložená do viacerých jazykov.

Stodola sa zaoberal výpočtom prúdenia pary v rozvážacích kanáloch parných turbín a meraním strát pri prietoku dýzou. Priekopnícky bol jeho objav rázu pary a podchladenia pary pri prietoku dýzou. Vypočítal potrebnú pevnosť turbínových kolies a chvenie lopatiek. Pre paru aplikoval tzv. Mollierov entropický diagram,



ktorý stále dopĺňal o nové hodnoty pre vyššie tlaky a teploty. Vo svojej činnosti sa zameriaval aj na oblasti teórie automatickej regulácie strojov. Zaoberal sa výskumom mechanickej ruky a podal patent na niekoľko druhov protéz. Geniálne predvídaj úru automatizácie a ako filozof sa zamýšľal aj nad dôsledkami technického rozvoja civilizácie.

Mnohé svetové vedecké spoločnosti a univerzity mu udelili najvyššie vyznamenania a vedecké hodnosti.

V Stodolovej pozostalosti sa zachovalo 13 listov zo vzájomnej korešpondencie s Albertom Einsteinom, ktorý vysoko hodnotil jeho tvorivú činnosť, túžbu po poznani a mimoriadnu jasnosť myslenia:

„Keby sa bol Stodola narodil za renesancie, bol by sa stal veľkým maliarom alebo sochárom, lebo najväčším impulzom jeho osobnosti je fantázia a potreba tvoríť. Takéto povahy posledných sto rokov už inklinujú k technike. V nej sa vylbja tvorivosť nášho veku a zmysel pre krásu. Tu nachádza bohatšiu príležitosť, väčšiu, ako by si laik dokázal predstaviť.“

(z podkladov NBS -pem-)

Košický hárček – rozlíšenie hárčekových polí podľa skutočného umiestnenia na tlačovej doske (XIV)

Jaroslav Čtvrtečka

V. Náhodné chyby – opisy a vyobrazenia (5)

Náhodné chyby - zvislé čiary, škvrvny na HP stredného stípcu tlačového hárku

a) Tlač červenou farbou

HP 8 (5) – Č 2 - škvrvny prechádzajúce celým HP – nad **PO** nápisu **POŠTA** – cez 8. dolný meander sprava až k okraju HP, výrazné od známky 5 K (obr. 1,2)

HP 11 (3) – Č 2c, d - škvrvny prechádzajúce celým HP – nad **O** nápisu **POŠTA** pod zúbkovaním známky **5 K** – pod druhým **E** nápisu **ČESKOSLOVENSKO**, medzi **IC** nápisu **KOŠICE** po 7. dolný meander sprava (obr. 3).

HP 14 (13) – Č 2 - malé škvrvny a body prechádzajúce od horného okraja HP medzi OŠ nápisu POŠTA, vpravo od hviezdy po dolné zakončenie pásky prílby – chyba je zvýraznená hrubšou čiarou (obr. 4).

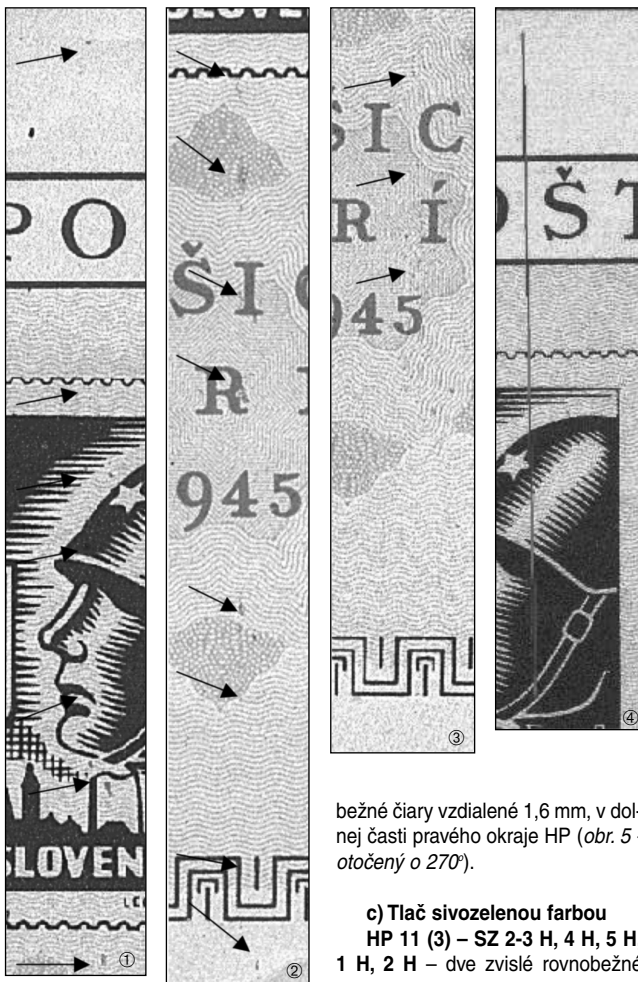
Vpravo od zvislice - na všetkých troch HP sa vyskytujú body a škvrvny – trojica bodov na **HP 8 (5)**, skupina škvŕn a bodov v strednej a dolnej časti **HP 11 (3)** a v hornej a dolnej časti **HP 14 (13)**, všetky okolo pravých meandrov a vpravo od pravých meandrov. Tieto náhodné chyby ešte viac zdôrazňujú pôvodné spojenie troch uvedených HP.

Náhodné chyby **HP 8 (5)**, **HP 11 (3)** a **HP 14 (13)** jednoznačne potvrdzujú rekonštrukciu dvoch

vnútorných HP tlačového hárku **HP 8 (5)** a **HP 11 (3)** a stredného HP dolného radu **HP 14 (13)**.

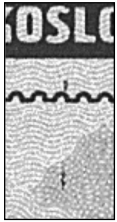
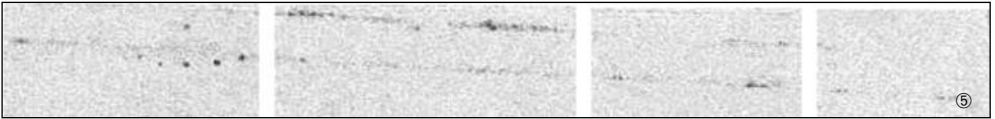
b) Tlač modrou farbou

HP 2 (8) – M 1A, B, C, D - dve nepravidelné rovno-

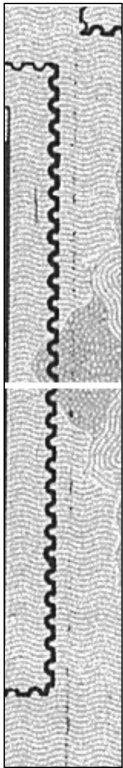


bežné čiary vzdialené 1,6 mm, v dolnej časti pravého okraja HP (obr. 5 - otočený o 270°).

c) Tlač sivozelenou farbou
HP 11 (3) – SZ 2-3 H, 4 H, 5 H, 1 H, 2 H – dve zvislé rovnobežné



⑥



čiary vzdialené asi 12,5 mm, medzi pravým zúbkovaním známky **6 K** a písmenom **S** nápisu **KOŠICE** až k dolnému okraju HP (obr. 6).

11. Náhodné chyby spôsobené cudzími časticami, ktoré sa dostali na valec, prenášajúci obraz

Cudzie častice sú všetky nepatrné nečistoty tuhej povahy, ktoré sa dostali medzi valec s tlačovou doskou a valec s prenosovou ofsetovou gumou.

- chýbajúce časti písmen nápisov v pravej časti HP pravého stĺpca HP tlačového hárku – chyba vznikla pravdepodobne prekrytím tlačového hárku v mieste kresby písmen malými útržkami papiera,
- nepravidelné biele škvrny v miestach kresby,

- okrúhle až oválne škvrny s „bielymi krúžkami“ okolo, priemeru niekoľko desiatin až niekoľko mm, ktoré vznikli odtlačkom vyvýšených cudzích častíc (farba + prach z papiera, útržky papiera, iné pevné nečistoty), nalepených na valci s prenosovou ofsetovou gumou alebo na valci s tlačovou doskou ofsetového stroja. Odtlačok vyvýšenej plochy je tmavší, „hluchý“ priestor okolo tejto plochy sa neodtlačí – tým vznikne biely krúžok, jeho šírka závisí na výške cudzej častice, čím je vyššia, tým je krúžok širší.

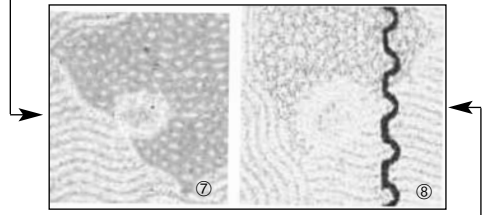
Vo fáze zániku chyby sa výška cudzej častice znižuje – zatláča sa do ofsetovej gumy alebo sa inak deformuje, biely krúžok sa stenčuje až zmizne, chyba je ešte viditeľná až úplne zanikne. Minimálny výskyt týchto náhodných chýb je farby modrej a červenej, niekoľkonásobne vyšší výskyt je farby sivozelennej,

- na niekoľkých náhodných chybách pozorujeme vývoj – nepatrne odlišnou veľkosťou i tvarom, prípadne i malým posunom a pootočením. Totožnou náhodnou chybou rozumieme konkrétne HP, konkrétne tlačovú dosku a konkrétne miesto. Na časti týchto chýb sa tvar, veľkosť i poloha takmer nemení.

Opis najzaujímavejších náhodných chýb podľa farieb

a) Náhodné chyby podtlačovej olivovej farby:

HP 11 (3) - Oliv – škvrna v ornamente pod veľkým znakom (obr. 7).

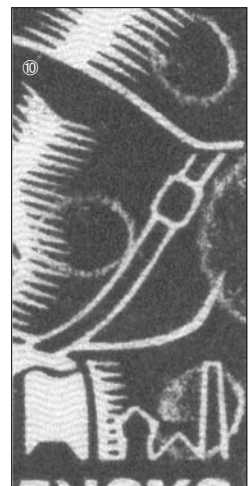


HP 5 (12) - Oliv 112 – škvrna v ornamente vpravo od zn. 6K (obr. 8).

b) Náhodné chyby modrej farby:

HP 6 (4) - M 1 – tzv. Štyri veľké kruhy (obr. 9).

HP 6 (4) - M 2b – tzv. Štyri veľké kruhy (obr. 10).



(pokračovanie)



MALÁ ŠKOLA FILOKARTIE (10)

Alex Urminský

8. Ako sa orientovať pri zakladaní a budovaní zbierok

V predchádzajúcich častiach sme sa zoznámili so základným členením zbierania pohľadníc a s niekoľkými definíciami pri ich poznávaní a zaraďovaní do zbierok. Bolo to veľmi jednoduché delenie, ktoré v sebe nesie celú šírku zamerania zbierok, námetov i žánrov, ktoré môžeme či chceme zbierať, alebo sa jednoducho o ne zaujímať. To záleží na rozhodnutí každého jednotlivého zberateľa a nasledujúce delenie môže uľahčiť prvé rozhodnutie, ktorým smerom sa zamerať, prípadne aj korigovať pôvodný úmysel. Veľa zberateľov sa nešpecializuje na určitý konkrétny druh či obraz pohľadníc, ale zbiera všetky dostupné pohľadnice. Aby sa však vytvoril prehľad o obsahu svojej zbierky a rozsahu jej jednotlivých častí, musí sa zvoliť určitý systém ich triedenia a evidencie. Takýto postup sa ocení najmä pri zaraďovaní prírastkov, pri hľadaní jednotlivých kusov alebo súborov pri práci so zbierkou. Spolu s ďalšími publicistami sa pokúsim pomôcť na tejto ceste sa zorientovať.

Ing. František Beneš st. v príručke pre zberateľov pohľadníc (Pořis Praha 2004) rozdeľuje pohľadnice podľa obrazu na osem základných skupín, ktoré označil A až H, a tieto skupiny ďalej triedil na podskupiny, čím sa dostal k číslu 56. Prítom ešte upozorňuje na vzájomné prelínanie a členenie

podľa skupín a podskupín. Ako príklad zo skupiny C. Technika, rozvíja podskupinu 1. Doprava na dvadsať odborov, podľa ktorých možno dopravu triediť.

Jednoduchšie, pre väčšinu zberateľov na Slovensku (a nielen tu!) zaužívavejšie a priateľnejšie delenie je v príručke PhDr. Ladislava Kurku (KSK Praha 2004), ktorého delenia sa budeme pridržať a podľa poznatkov o aktuálnom zbieraní pohľadníc ho upravovať. Zberateľstvo pohľadníc v Českej republike je na slušnej organizačnej úrovni a má skúsenosti zo zberateľskej praxi. O základoch českého zberateľstva na prelome 19. a 20. storočia i jeho súčasných štruktúrach bola už zmienka. Na Slovensku



Okienková pohľadnica Moravy n/V



Pohľadnica kaštieľa v Tarnobrzegu (TO)

zatiaľ o organizovaní filokartie na celoslovenskej báze nemožno hovoriť, lebo neexistuje... Je však celý rad jednotlivcov a pár klubov pôsobiacich v rámci iných zberateľských či kultúrno-osvetových štruktúr. Preto slovenskí filokartisti čerpajú zo skúseností a literatúry iných krajín, predovšetkým z ČR.

Vrátim sa však k samotnému deleniu pohľadníc na účely triedenia, pričom budem brať za základ delenie podľa L. Kurku. Najskôr vymenujem najznámejšie zberateľské námety a následne každú časť priblížim a doplním komentárom.

A. Zemepis, teda miestopisné (či geografické) pohľadnice.

O tejto skupiny paria zbierky miest a obcí, pánskych sídiel, cirkevných stavieb, ďalej letecké pohľadnice, heraldické pohľadni-

ce a pohľadnice s mapkou, rozhladne. Môžeme k nim pridať ešte objekty podľa účelu využitia alebo podľa stavebných slohov. Novým netradičným námetom sú mosty a viadukty. V zahraničí sa už dlhodobo zbierajú pohľadnice podľa krajín sveta-dielov, ich hlavných miest, ale aj rieky, jazerá, pohoria a veľmi obľúbené je zbieranie ostrovov.

B. História

Táto tiež veľká oblasť zbierania má veľa podôb. V Čechách od vzniku pohľadnic sa zbierala česká história a k téme boli vydané mnohé série vrátane obrazov významných českých maliarov a pohľadnice českých historických a kultúrnych osobností. Na Slovensku boli pokusy vydávať národnobuditeľské pohľadnice. Aj ich pár bolo vydaných, ale vždy sa našiel dôvod, aby táto tématika nepokračovala. Popri vlastnej histórii Slovákov a Slovenska možno zbierať históriu Uhorska (je veľmi veľa materiálu), Rakúska, Československa. Pohľad do histórie môže byť nie iba prostredníctvom národa, ale aj iných medzníkov: náboženstvo, vojny, katastrofy, politické systémy, vedecký a technický pokrok. Aj keď L. Kurka radí do tejto časti zaradiť aj zbieranie militárie, budem sa im venovať osobitne.

C. Spoločnosť

L. Kurka túto skupinu uvádza slovami, že je



Priemyselná výstava v Žiline v roku 1903.

taká pestrá, ako každá ľudská spoločnosť, a teda zahrňa v sebe rad pohľadnicových žánrov. Dodám, že sa do nej dá zahrnúť úplne všetko, s čím by mohli byť eventuálne problémy. Zahrňa sem nemovite aj blahopriania k Vianociam a Novému roku. Táto skupina, resp. jej časť bola už pomerne obsiahlo prezentovaná. Pokračuje Veľkou nocou a blahoprianiami k meninám a narodeninám. Možno k nim pridať aj blahoželanania k sobášu, krstínám, maturite, promóciám. Blahopriania ženám a matkám sa v emisiách striedali podľa politických preferencií, ale podobnú zbierku na výstavách nevidno. Súčasníci, ak posielajú pohľadnice, tak na Valentína – patróna zamilovaných a možno z nich časom vzniknú aj zbierky.



Prielom Váhu

U nás zatiaľ nevznikol kult žiadneho mena, ako napríklad v Írsku (sv. Patrik), aj keď sa v minulosti vydávali pohľadnice k Jozefom (MDM) a Annám, vtedy najrozšírenejším krstným menám. V tejto skupine sú uvádzané ako ďalšie námety Judaika, skauting, folklór, reklama, udalosti (my ich skôr chápeme ako príležitostné pohľadnice), žena a móda a nakoniec výstavy a spolky.

D. Príroda

Je to všetko živé okolo nás, na našej modrej planéte, ktorá je ťažko skúšaná a človekom neustále



Poštár doručujúci pozdravy: Dnes toho nie je veľa!

atakována. Pravdivo vyzerajú prognózy, že príroda si sama poradila aj v tých najťažších dobách (doba ľadová). Nemožno však zabúdať, že vymreli celé skupiny rastlín a živočíchov, a že raz to môže byť aj človek. Tento enviromentálny zreteľ badať aj pri budovaní zbierok fauny a flóry, ktoré túto skupinu reprezentujú. Sem sa radia aj zbierky s poľovníckou tematikou, prírodné prostredie a neživá príroda, teda nerasty, rudy a drahokamy.

E. Technika

Stala sa neodmysliteľnou súčasťou nášho života



Kanón jeho veličenstva ráže 30 1/2 cm.

a v období vzniku pohľadníc sa diali aj nevídané pokroky vo vede a technike. Najviac sa to týkalo rozvoja dopravy (železnice, autá, lietadlá) a toto mužské hobby dominuje aj dosiaľ v živote i v zbieraní pohľadníc s týmto námetom. K dopravným prostriedkom radíme aj dopravné stavby.

Zo skupiny technika sa ďalej zbierajú pohľadnice tovární, baní, hutí a vlastne viaceré rozšírené výrobné odbory vrátane strojov a prístrojov a remesiel. Sem radíme aj militárie, ako technické produkty. Vojny a povstania, život v armáde



Socha cisárovnej Alžbety – Sisi na podstavci

patrí do skupiny spoločnosť. Už viac rokov sa zberatelia zaujímajú o požiarnu techniku v súvislosti s katastrofickými pohľadnicami.

F. Umelecké pohľadnice učarili nielen zberateľom, ale aj zberateľkám (pozri napr. adresár KSK Praha). Sprostredkujú (podobne ako poštové známky) poznanie umeleckých artefaktov, ale aj techník, smerov, filozofií a p. širokým vrstvám používateľov a zberateľov pohľadníc. Je to dobré a prospešné pre tvorcov aj konzumentov umenia. Skupina umenie zahŕňa výtvarné umenie vrátane tvorcov pohľadníc, fotografiu, film, divadlo, televíziu, ale aj autorov písaného slova. Možno sem zaradiť aj architektúru a architektov.

G. Blížime sa k záveru výpočtu skupinou nazvanou **Šport**. Treba súhlasiť s L. Kurkom, že napriek obľube športu v spoločnosti v medzivojnovom a povojnovom období, tento námet sa vo filokartii presadil málo výrazne (vo filatelii je o šport zase veľký záujem). Popritom sa vydáva veľa pohľadníc s futbalovými a hokejovými mužstvami, reprezentačné kolektívy, olympionici, série spartakiádnych pohľadníc, ale tiež obľúbený motoristický šport. Do tejto skupiny patria tiež Sokol, DTJ, Orol, turistika

a samozrejme športoviská.



Plávajúce kúpalisko v oblúku Váhu v Piešťanoch

Z KRAJÍN EUROZÓNY

Keďže po vstupe do eurozóny sa zvýšil záujem o zbieranie euromincí, pokračujeme v uverejňovaní vybrazení euromincí jednotlivých krajín eurozóny. Mince Cypru a Malty sme uverejnili v číslach 3 a 4/2008. Dnes prinášame vyobrazenia mincí Slovinska, ktoré vstúpilo do eurozóny 1. januára 2007.



Na minci je bocian



Minca zobrazuje kniežací kameň, ktorý sa používal pri dosadzovaní korutánskych vojvodov na trón



Minca nesie motív rozsievачa.



Minca znázorňuje nezrealizovaný projekt budovy slovenského parlamentu od architekta Jožeha Plečnika.



Minca zobrazuje lipicanské kone.



Minca zobrazuje vrch Triglav



Na tejto minci je portrét Primoža Trubara, autora prvej knihy vydanéj v slovincine.



Na tejto minci je portrét básnika Franceho Prešerena a verš „Shivé naj vsi naródi“ (Boh žehnaj všetkým národom) z jeho básne „Zdravljica“, použitý aj v slovinskej hymne. Nápis na hrane mince 2 €: SLOVENIJA, po ktorom nasleduje vyrytá bodka.

Pamätne 2-eurové mince Slovinska

Rok 2007:

Motív: 50. výročie Rímskej zmluvy (všetky štáty eurozóny rovnaký motív)

Náklad: 400 000 kusov

Dátum vydania: 25. marca 2007



Rok 2008:

Motív: 500. výročie narodenia Primoža Trubara

Na minci je podobizeň Primoža Trubara z profilu. V ľavej časti mince sú nápisy „PRIMOŽ TRUBAR“ a „1508 • 1586“, vpravo dole je nápis „SLOVENIJA 2008“. Vo vonkajšom prstenci mince je dvanásť hviezd Európskej únie.

Náklad: 1 milión mincí

Dátum vydania: máj 2008





TK Gibraltár – III. časť

V predchádzajúcich častiach (MOT 130 a 131) som začal bližšie opisovať a predstavovať TK Gibraltáru. Dnes pokračujem v predstavovaní ďalších TK.

Po predchádzajúcej športovej TK (GIB-43 - preteky okolo sveta) vyšla začiatkom roka 1995 TK s námetom zobrazujúcim plavca k gibraltarským ostrovným hrám s počtom jednotiek 100. TK má náklad 10 000 ks, kód 505L a katalógové číslo GIB-44. Nasledovala ďalšia skupina piatich TK zo začiatku roka 1995, ktorá sa tematicky viaže k 40. výročiu skončenia druhej svetovej vojny. Prvou z nich bola TK s vyobrazením nočnej námornej bitky. Počet jednotiek má 5, pričom nie je deklarovaná ako zberateľská, náklad má 2 000 ks, kód 505L a katalógové číslo GIB-45. Nasledovala 2. séria s motívom vyobrazených gibraltarských známkov v rôznych hodnotách (1. séria pozri MOT 131), s námetom vojnových lodí pod oficiálnym názvom v poradí „HMS Victorious“ (katalógové číslo GIB-46, 50 jednotiek, vyobrazená hodnota známky 24 p, kód 510L, náklad 2 000 kusov a kód 512L tiež 2 000 kusov), „USS Weehawken“ (katalógové číslo GIB-47, 100 jednotiek, vyobrazená hodnota známky 44 p, kód 510L, náklad 2 000 kusov), „HMS Calpe“ (katalógové číslo GIB-48, 100 jednotiek, vyobrazená hodnota známky 5 p, kód 510L, má náklad 7 000 kusov) a „FFS Savorgnan The Brazza“ (katalógové číslo GIB-49, 100 jednotiek, vyobrazená hodnota známky 49 p, kód 510L, náklad 7 000 kusov).

Nasledovala TK z roku 1996 s vyobrazením vojvodu z Edinburgu pri príležitosti 25. výročia udelenia ceny, ktorú dostal (1971 – 1996). Počet jednotiek má 5, pri-



čom nie je deklarovaná ako zberateľská, náklad má 7 000 ks, kód 623L a kat. číslo GIB-50 - obr. 1).

Ďalšou zaujímavou TK z roku 1996 je karta zobrazujúca člena legendárnej hudobnej skupiny Beatles - Johna Lennona a jeho manželky Yoko Ono, ktorí sa zobrali v Gibraltáre 20. marca 1969 (katalógové číslo GIB-51, 50 jednotiek, kód 605L, náklad 5 000 kusov).

Kedže v roku 1996 bolo vyvrcholenie Majstrovstiev Európy vo futbale v Anglicku, niet divu, že Gibraltár si pripomenul túto udalosť vydaním hned dvoch zaujímavých TK so športovou tematikou – 100 rokov futbalu v Gibraltáre 1895 – 1995 (katalógové číslo GIB-52, 50 jednotiek, kód 606L má náklad 5 000 kusov) - obr. 2). K tomu patrí ďalšia TK pripomínajúca posledných šty-



roch majstrov Európy vo futbale – na reverze NSR (1980), Francúzsko (1984) a na averze Holandsko (1988) a konečne Dánsko (1992) - katalógové číslo GIB-53, 50 jednotiek, kód 606L, náklad 5 000 kusov.

Je známe, že k veľtru kariet Cardex '96 bolo vo svete vydaných viacero TK. Nechýbala ani TK Gibraltáru (katalógové číslo GIB-54, 50 jednotiek, kód 608L, náklad 5 000 kusov).

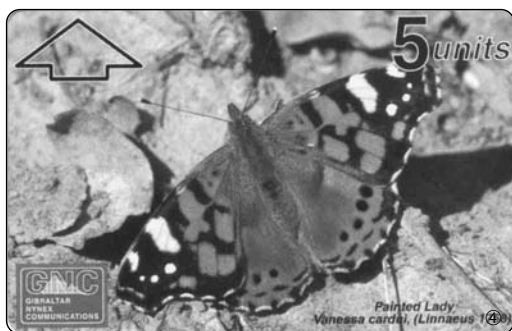
V roku 1996 nasledovala v poradí už 3. séria s motívom vyobrazených gibraltarských známkov v rôznych hodnotách (1. séria pozri MOT 131 a 2. séria pozri vyššie), s námetom vojnových lodí pod oficiálnym názvom v poradí „HMS Starling“ (katalógové číslo GIB-55, 50 jednotiek, kód 608L, náklad 5 000 kusov), „USS Royalist“ (katalógové číslo GIB-56, 50 jednotiek, vyobrazená hodnota známky 25 p, kód 608L, náklad 5 000 kusov), „HMCS Prescott“ (katalógové číslo GIB-57, 50 jednotiek, vyobrazená hodnota známky 54 p, kód 608L, náklad 5 000 kusov) a „USS Philadelphia“ (katalógové číslo GIB-58, 50 jednotiek, vyobrazená hodnota známky 49 p, kód 608L, náklad 5 000 kusov - obr. 3).

Do roku 1997 vstúpil Gibraltár z pohľadu TK po vojnovéj tematike s vydaním niečoho „jemnejšieho“ – dve TK s vyobrazením motýľov. Prvou z nich bola TK zobrazujúca gibraltarské motýle - Painted Lady (katalógové číslo GIB-59, 5 jednotiek, kód 704L, má náklad 3 000 kusov - obr. 4). Druhou z nich bola TK - Scarce Swal-



lowtail (katalógové číslo GIB-60, 100 jednotiek, kód 704L, má náklad 3 000 kusov). Týmto zaujímavým motívom bol uzatvorený rok 1996.

Ďalší rok 1997 sa začal vydaním TK zobrazujúcou históriu Gibraltáru (Maurská pevnosť) spojená so symbolom Gibraltáru – s opicami makak (kat. číslo GIB-61, 25 jednotiek, kód 709L, náklad 3 000 kusov - obr. 5 – na obálke). Nasledovala propagácia turizmu v Gibraltáre so symbolom delfínov (kat. číslo GIB-62, 50 jednotiek, kód 709L, náklad 3 000 kusov). Nasledovala menej atraktívna kresba mapy sveta s vyobrazením miesta, kadiaľ vedie optický kábel okolo sveta (katalógové číslo GIB-63, 25 jednotiek, kód 709L, náklad 3 000 kusov).



Dominantnou sériou v roku 1997 bola v poradí už 4. séria s motívom vyobrazených gibraltárskych známok v rôznych hodnotách, s námetom vojnových lodí pod oficiálnym názvom v poradí „USS Iowa“ (katalógové číslo GIB-64, 100 jednotiek, vyobrazená hodnota známky 38 p, kód 709L, náklad 3 000 kusov), „HMS Cleopatra“ (kat. číslo GIB-65, 50 jednotiek, vyobrazená hodnota známky 26 p, kód 709L, náklad 3 000 kusov), „HMS Enterprise“ (katalógové číslo GIB-66, 50 jednotiek, vyobrazená hodnota známky 24 p, kód 709L, má náklad 3 000 kusov - obr. 6) a „Polish Warship Orkan“ (katalógové číslo GIB-67, 25 jednotiek, vyobrazená hodnota známky 50 p, kód 709L, náklad 3 000 kusov).

Záver roka 1997 bol venovaný náboženskému motí-

vu – Panne Márii (katalógové číslo GIB-68, 100 jednotiek, kód 709L, náklad 3 000 kusov) a tradičnej karte k Vianociam 1997 (katalógové číslo GIB-69, 25 jednotiek, kód 710L, náklad 3 000 kusov). Touto kartou bola zároveň uzatvorená éra optických kariet od výrobcu Landys & Gyr a v nasledujúcom roku 1998 už začali byť vydávané s čipom – aj v Gibraltáre. O týchto TK niekedy zase nabudúce. spracoval **mjobek**

PREHLAD PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK apríl 2009

dátum, domicil, text pečiatky, autor, farba



- 16. 04. 2009 Handlová: **CHARLIE CHAPLIN** • Rudolf Cigánik • čierna
- 17. 04. 2009 Liptovský Mikuláš 1: **INAUGURÁCIA POŠTOVEJ ZNÁMKY AUREL STODOLA** • Pavol Petráš • čierna



- 24. 04. 2009 Malacky 1: **80. VÝROČIE ZALOŽENIA KLUBU FILATELISTOV** • Peter Holenka • čierna
- 25. 04. 2009 Bratislava 1: **DANUBIUS KLUB - 35. MEDZINÁRODNÉ STRETNUTIE** • Viliam Kučera • čierna

Kolky Slovenského štátu – vzor 1939

Po vzniku Slovenského štátu 14. 3. 1939 sa ako v predchádzajúcom štátnom útvere pokračovalo vo vyberaní rozličných poplatkov za úradné úkony, na úhradu ktorých sa používali kolkové známky. Československé kolky vydania 1938 sa používali ako slovenské predbežné kolky do 20. mája 1939.

Slovenský zákonník pod číslom 108 z roku 1939 uverejnil vyhlášku Ministerstva financií zo dňa 17. mája 1939 o vydaní nových kolkových známok. Nové kolkové

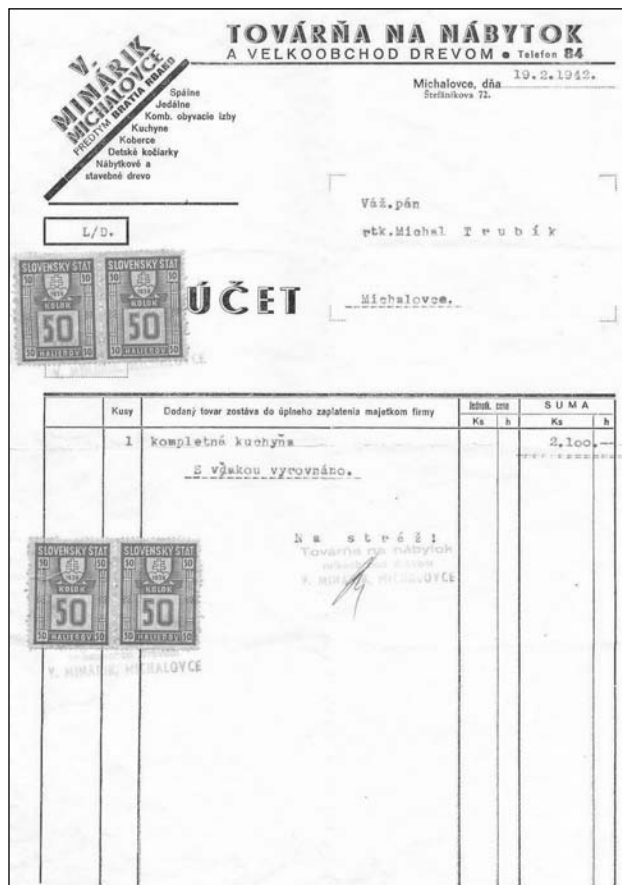
známky mali byť davané do obehu postupne od 20. mája 1939. Všetky kolkové známky majú i so zúbkovanim rozмеры 33,5 mm na výšku a 27 mm na šírku. Vlastná orámovaná plocha kolku je 32,5 mm na výšku a 24 mm na šírku. Kolky sa tlačili na zvláštnom papieri. Samotný obraz kolkov má v strede hornej polovice štítok, v ktorom sú zobrazené tri vrchy s letopočtom 1939, s dvojkřížom umiestneným na strednom vrchu. Nad štítkom je nápis SLOVENSKÝ ŠTÁT a pod ním v stuhe nápis

KOLOK. V dolnej polovici kolku je obdĺžnik s číslicou vyjadrujúcou hodnotu kolku. Pod obdĺžnikom v strede je spravenie hodnoty kolku slovom HALIEROV alebo Ks. Hodnota kolku je uvedená i menšími číslicami v orámovaných štvorcoch umiestnených v každom rohu kolku. Štítok so znakom, obdĺžnik s hodnotou a údaj Ks sú orámované vodorovným šrafovaním. Po oboch dlhších stranách kolku sú umiestnené tri štylizované prúty, hore a dolu vodorovne zviazané a v strede zviazané křížom. Podtlač celej spodnej časti kolku s lepom tvorí ornamentálny motív zo šikmých vlnkovitých čiar. Po prípadnom odlepení kolku z listiny podtlač zostáva na listine.

Tlač kolkov hodnôt 10 h, 20 h, 30 h, 40 h, 50 h, 60 h je červenohnedá, hodnôt 1 Ks, 2 Ks, 3 Ks, 4 Ks, 5 Ks, 6 Ks, 8 Ks, 10 Ks a 20 Ks je hnedozelená. Kolky hodnôt 30 Ks, 40 Ks, 50 Ks a 100 Ks sú tlačené sivomodrou farbou. Podtlač na všetkých hodnotách kolkov je rovnakej farby – ružovej.

Vlnková ochranná podtlač kolkov má dve vzdialenosti vlnoviek, a to úzku, kde vlnovky sú od seba vzdialené 0,6 mm a širokú, pri ktorej sú vlnovky navzájom vzdialené 1 mm. Zúbkovanie má rozmer 10 1/2 a 12 1/2. Pri „úzkej“ podtlači sa vyskytujú oba druhy zúbkovania a pri „širokej“ iba zúbkovanie 12 1/2.

Od vydania kolkov vzoru 1939 uplynie v tomto roku 70 rokov. Po ich vydaní sa dovtedajšie kolkové známky vzoru 1938 mohli používať ešte do 31. júla 1939, kedy boli vzaté z obehu. Kolky vzoru 1938 použité v období od 20. mája 1939 do 31. júla 1939



Účet Továrne na nábytok Michalovce na 2 100 Ks z 19. 2. 1942 bol spolplatnený kolkovým poplatkom vo výške 2 Ks. Kolkový poplatok je uhradený nalepením dvoch dvojpások kolkov hodnoty 50 halierov. Kolkové známky sú znehodnotené firemnou pečiatkou predávajúceho.

Obec: Zbehnov
Mesto:

Obecný notársky úrad v Bešoveciach Okres: Trebišov
Zúpa:

Číslo: 1105 / 1942
110

Obecné svedectvo,
rada vo Zbehnove..... hodnoverne svedčí,
že Michal Kiska, narodený 15. novembra 1925 vo Zbehnove, obyvateľka tejto obce, podľa evidencie trestaných osôb doteraz trestaná nebola a proti jej doterajšiemu chovaniu námietok nebo'a.....

Svedectvo, vyhotovené na účely konštatovania, môže byť použité ku žiadosti o prijatie do práce.

V Zbehnove dňa 21. apríla 1942.

Michal
notár.

J. Kiska
kárata.

PEČAŤ: OKRES TREBIŠOV, MESTO ZBEHNOV, 1942

môžeme považovať za slovenské súbežné kolky. Použitie kolkových známok vzoru 1938 po 1. auguste 1939 sa považovalo za nesplnenie kolkovej povinnosti, z ktorej vyplývali sankcie. Nepoužívané a nepoškodené kolkové známky vzoru 1938 bolo možné v období od 1. augusta 1939 do 31. októbra 1939 pri dodržaní určených podmienok vymeniť za kolky vzoru 1939.

Kolkové známky vzoru 1939 boli stiahnuté z obehu dňom 31. marca 1943.

Kolkové známky vzoru 1939 boli postupne vytlačené i na kolkových celinách, a to dobytých pasoch, nákladných listoch a rybárskych lístkoch vo veľkosti zhodnej s bežnými kolkami, a na balíkových sprievodkách v menšom rozmere.

Dušan Evinic

Pramene:

1. J. Kořínek: Fiskální ceny na území Československa
2. Slovenský zákonník č. 108/1939
3. Slovenský zákonník č. 14/1943
4. Zbierka autora

Obecné svedectvo vydané obcou Zbehnov v okrese Trebišov 21. apríla 1942 pre súkromnú osobu, ktorá ho potrebovala na prijatie do práce je spolplatnené kolkovým poplatkom vo výške 8 Ks. Kolkový poplatok je uhradený kolkovými známkami hodnôt 3 Ks a 5 Ks, ktoré sú znehodnotené prepísaním časti textu písacím strojom cez ne.

*Podat: Ján Ferenc, v šp. Hlavný
svedek o zaradení do služby.*

Ján
Ministerstvo vnútra
z Bratislavy

Hlavný Ján Ferenc, praktikant na notárskom úrade v Trebišove, prosím si tú listovku o sa rozhodnúť ma do vyhlásenia služby a to uchádzať sa v šp. Hlavný Ján.

Prídat svoje osobné údaje, ino chcem pri tom končiť aj notársky úrad, ktorý sa prevádzka obdržuje v rámci od 4 do 7-8 hodiny.

Prerážaná zmluva.

40 Ks

Prerážaná dnešný doložpodpísaný den medzi vdovou Heralinou Gümörýovou rod. rodenou Sekvartovou obyvateľkou z Bankej Bystrici ako poručníkou a o-petrovniakom alaboyasnej vd. Kamil Schütterovej rod. Longauerovej a medzi Josefínou Longauerovou 45 ročnou obyvateľkou z Bankej Bystrici, ako do prenájmu dávajúcou stranou, a medzi Františkom Nydlom št. lesným a jeho manželkou rod. Máriou Martušovou obyvateľkou z Donovalov ako do prenájmu dávajúcou stranou, pod nasledujúci podmienkami uzavretá bola.

1. Ja vd. Heralina Gümörýová rod. Sekvartová a ja Josefa Longauerová dali sme dnešný den do prenájmu náš vlastný majetok tvoriace nezo-vitost, síce dos v Donovaloch pred kostolom, č. 36, a okolo neho ležiacu sánuadu na dve roky, sa rozité nájomní 1000 Ks, slovom tisíc-

Na žiadosti o zaradenie do služby z 26. marca 1941 adresovanej Ministerstvu vnútra je kolkový poplatok 5 Ks uhradený kombináciou kolkových známok 2 Ks a 3 Ks. Kolková známka 2 Ks má „širokú“ vzdialenosť ochranných vlnoviek a hodnota 3 Ks „úzku“. Kolky sú znehodnotené dvoma odtlačkami riadkovej dátumovej pečiatky.

Nájomná zmluva na prenájom nehnuteľnosti z 5. júla 1941. Kolkový poplatok za úradný úkon je uhradený kolkom v hodnote 40 Ks, ktorý je znehodnotený časťou textu zmluvy. Prává časť kolku v šírke približne 1 cm nemá z neznámych dôvodov ochrannú podlať.

Prechod na novú menu a Slovenská pošta

Prechod na novú menu euro prebehol vo všeobecnosti rýchlo, hladko a bez väčších problémov. Dá sa to povedať aj o Slovenskej pošte.

Ale ako zo zberateľskej praxe poznáme, pri každej väčšej zmene nemožno vylúčiť aj nejaké zvláštnosti, pretože človek nie je tvor neomylný. A duša zberateľa sa poteší, keď takéto omyly objaví a následne môže zaradiť do svojej zbierky.

Rozlúčka so slovenskou korunou bola veľkolepá, numizmatici si prišli na svoje v podobe poslednej sady mincí ročníka 2008 a aj ďalšou príležitostnou mincou.

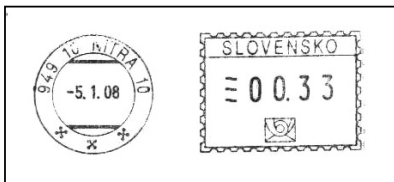
Filatelisti euro oficiálne privítali 1. januára 2009 prvou slovenskou euroznámkou a potom následne aj ďalšími dvanástimi.

Nostalgia za slovenskou korunou však ešte doznievala (a možno ešte aj doznieva), čo sa prejavilo aj v odtlačku výplatného stroja istej oprávnenej spoločnos-

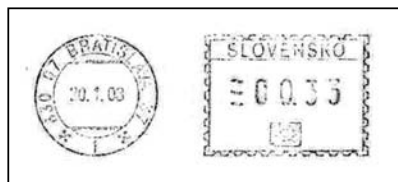
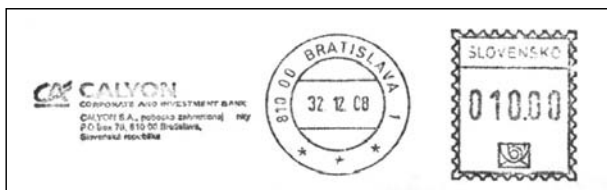
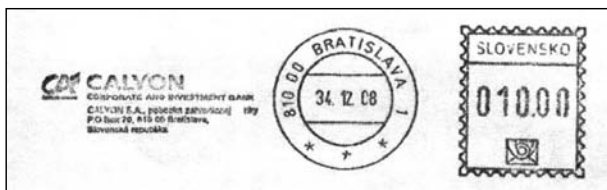
čila ešte dátumami „32. 12. 08“ aj „34. 12. 08“.

Zberateľa nález poteší, ale ak by sa od vyznačeného dátumu mala počítať nejaká lehota, tak neviem...

Ďalší zaujímavý prípad nastal, keď sa v dennej pečiatke výplatného stroja pošty Nitra 10 s dátumom 5. 1. 08 a v dennej pečiatke výplatného stroja pošty Bratislava 37 s dátumom 20. 1. 08 v naznačenej známke oboch strojov objavila výplatná hodnota v eurách (33 centov).



Ak s najväčšou pravdepodobnosťou vylúčime prípadnú „skúšobnú“ prevádzku v novej mene euro už rok pred jej zavedením, tak ide zrejme o nepozornosť obsluhy výplatného stroja, keď po prvom januári 2009 nenastavila správne rok.



Na pošte Bratislava 37 však odstránenie tejto chyby (na potešenie všímavých zberateľov) trvalo zrejme dlhšie.

ti, keď výplatné za listovú zásielku v korunovej mene v dennej pečiatke dohľadacej pošty Bratislava 1 vyzna-

(z postrehov čitateľov Ivana Fulajtára a Jána Šubu spracoval **-pem-**)

Po uzávierke

Ako sme sa dozvedeli tesne po uzávierke, Slovenská pošta pri príležitosti Národnej filatelistickej výstavy Slovensko 2009, ktorá sa uskutoční 14. až 17. mája v Nitre, vydá 14. mája 2009 príležitostný poštový lístok s prílačou.

Prílač s filatelistickými motívmi je na poštovom lístku s vytačnou známkom „Architektúra predrománskeho a románskeho obdobia“ so symbolom nominálnej hodnoty T2 50 g zodpovedajúcim cene za list 2. triedy do hmotnosti 50 g v tuzemskom styku.

Poštový lístok vytačila tlačiareň Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s. Registračné číslo poštového lístka je 166 CDV 162/09.



K vlakovej pošte Wien – Pozsony 220

Vo svojom príspevku „POZSONY ešte v roku 1923“ (pozornému čitateľovi iste neuniklo, že tá trojka na konci mala byť vlastne šesťka) v minuloročnom februárovom čísle Zberateľa som vyslovil predpoklad, že vlaková pošta WIEN-POZSONY 220 po vzniku ČSR premávala len po rakúsku štátnu hranicu, keďže si dovolila 8 rokov po štátoprávnej zmene používať pečiatku s historicky prekonaným domicilom POZSONY. Nedávny nález



s legendou WIEN-MARCHEGG. Marchegg je pohraničná obec ležiaca na rieke Morave, kde túru vedie železničná trať z Bratislavy cez Devínsku Novú Ves ďalej do Viedne. Ešte počas I. svetovej vojny viedla do Marcheggu aj železničná spojka z Devínskeho Jazera, po vojne však bola zrušená a násyp rozobraný. Existoval tak železničný trojuholník Devínska Nová Ves – Devínske Jazero – Marchegg. Po páde železnej opony zhustla osobná železničná premávka z Bratislavy cez Marchegg do Viedne, takže v súčasnosti možno na tejto trati vidieť každú polhodinu jachajúcu červenú vlakovú súpravu rakúskych železníc. Vlaková pošta je však aj tu už dávnu minulosťou.



M. Bachratý

Tehla na stavbu štadióna

Koncom roka 2008 firma Filatelie Klim uskutočnila aukciu papierových platidiel zo zbierky významného zberateľa Rudolfa Fiedlera. Okrem veľmi zaujímavých a vzácných bankoviek aukčný katalóg ponúkal aj rad notafilitických zaujímavostí, ktoré sa radia medzi núdzové platidlá, a tiež ako pomocné platobné prostriedky.

Z hľadiska filatelie je zaujímavé, že v ponuke boli aj poštové známky adjustované ako náhrada za nedostatkové kovové mince. Niektoré z nich sú známe z katalógov núdzoviek vydaných ČNS alebo z nemeckého katalógu Briefmarkennotgeld. V rámci pomocných platobných prost-

riedkov boli v aukcii napr. žobračenky, poukážky na nákup po väznicoch a iné, vrátane firemných či mestských emisií.

Osobne ma zaujala „Cihla“ na výstavbu obecnej a materskej školy v Jestrabí. Poviem prečo. Predkladám



redakcii „Kameň na športový štadión/ Kčs 5.- s vytlačeným číslom 394. Tlačný bol na bledomodrom papieri. Jeho pôvodný majiteľ bol po celý život fanúšik Slovana a tento „Kameň“ opatroval ako relikviiu. Budem rád, keď sa prostredníctvom Zberateľa dozvieme o akcii na podporu výstavby štadióna viac. Záverom poznamenávam, že kým úradné bankovky mali platnosť na celom území toho ktorého štátu, tieto „pomocné platobné prostriedky“ dokres-

lujú miestnu či regionálnu históriu a regionalistami sú vyhľadávané.

A. Urminský

Novinka v poštovej prevádzke

Na obálke s výmerom starobného dôchodku zo Sociálnej poisťovne som si všimol zaujímavú novinku – modrý odtlačok výplatného stroja (OVS) poisťovne. Trojdielny odtlačok má niekoľko ďalších zaujímavostí a odlišných prvkov, ktoré sú viditeľné na prvý pohľad.

odtlačkoch pôst z Nemecka, Švajčiarska alebo USA v čiernej alebo modrej farbe. Ukážka nemeckého odtlačku (obr. dole) dokazuje, že môžu byť aj zberateľsky zaujímavé pre námetárov. Zhoda dvoch rovnakých podob „známky“ je vylúčená, ako možno porovnať s podobným odtlačkom Západoslvenskej energetiky Bratislava.

Jediné, na čom nevastali zmeny usporiadania v novom druhu výplatných odtlačkov, sú štočky oprávnených užívateľov, ktoré ostali v lavej časti.

Opisovaná zmena v OVS Sociálnej poisťovne je vlastne tretia v pomerne krátkom čase. Po Novom roku sa v súvislosti s prechodom na euro zmenil údaj nominálnej hodnoty v známke, zmenil sa rozstup aj veľkosť hviezdičiek v dennej pečiatke odtlačku a hviezdičky sa z 5-cípych zmenili na 6-cípe. Priemer dennej pečiatky sa zväčšil o niekoľko mm a naopak, štoček užívateľa sa zmenšil. Obrázky odtlačkov na celistvostiach tieto zmeny dokonale ilustrujú.

Najmä regionálnym zberateľom by nemali ujsť takéto zmeny, a preto bude zaujímavé sledovať objavovanie ďalších užívateľov podobných výplatných strojov.

(J.M.)



V prvom rade je zásadnou novinkou zmena modrej farby odtlačku oproti doteraz štandardne používanej červenej farbe vo výplatných odtlačkoch. Druhá zmena je na mieste pravej časti odtlačku, kde bývala s naznačením zúbkovaním pseudoznámka. Chýba aj nápis SLOVENSKO, ktorý je nahradený kompletným logom Slovenskej pošty, pod ktorým je údaj výplatnej hodnoty so symbolom eura. Do tejto časti odtlačku sa presunul aj dátumový údaj, ktorý predtým býval spravidla v dátumovom mostíku strednej časti dennej pečiatky. Domicil pošty, v uvedenom prípade BRATISLAVA 24, je nad obrazom polovice známky, generovanej počítačom (obr. na obálke).

Obrazy takýchto „výplatných“ známok sme dosiaľ mohli vidieť vo výplatných



Operence – spoločníci človeka

ŽLTOCHVOST HÔRNY

Keď sa začínajú predlžovať dni, je to signál pre sťahovavé vtáctvo pomaly sa pripravovať na návrat do svojich rodísk, najmä pre tie populácie, ktoré k nám priletia ako prvé. Sú to biologické hodiny, ktoré určujú rytmus života v prírode.

Návrat sťahovavých vtákov sa riadi dĺžkou svetelného dňa. Ak by sa riadili len teplotou vzduchu, často by pri náhlých a labilných klimatických zmenách v našich podmienkach vleteli do pasce, v ktorej by hynuli celé populácie. Stáva sa to však, ako v septembri roku 2008, keď došlo k náhlemu ochladeniu v stredo európskom regióne. Vtedy vpádom arktického studeného vzduchu uhynulo niekoľko lastovičiek beloritok, ktoré ešte

nestačili odletieť. Ľudia ich skrehnuté brávali do tepla, aby sa zohriali – bolo to pre tieto operence kruté obdobie.

Vtáky nemajú zmyslové ográny, aby vedeli predvídať príchod chladu alebo snehových búrok. Preto sa tiež stáva, že na ceste k hniezdiskám ich zasكوčia snehové víchrice alebo tuhé mrazy. Vtedy veľa vtákov hynie. To je skôr vzácna výnimka ako pravidlo, lebo dĺžka dňa ich málokeď oklame. Žltouchvosty prilietavajú na jar medzi prvými vtákmi (v prvej polovici apríla), preto musia často odolávať nepriazni počasia. Odletajú v septembri až v prvej polovici októbra.

Žltouchvost hôrny (*Phoenicurus phoenicurus* L. čelad *Turdinae*) je menší ako vrabec domový, meria asi 14 cm. Samček má na čele za zobákom čierny pás a za ním bielu škvŕnu. Na bokoch hlavy a na hrdle je čierny. Chrbát má tmavosivý, bruško a chvost sú hrdzavožlté. Zobák má čierny, oči čiernehoede, nohy čierne. Samička je na chrbtovej strane sivohnedá, na brušku svetlosivá. Žltouchvost žije v Európe a v Ázii. Na Slovensku sa na vhodných biotopoch vyskytuje po celom území, nachádzame ho do

výšky 1 400 až 1 500 m (horná hranica montánneho stupňa). Zdržuje sa v lesoch, hájoch a v záhradách. Na

prostredie je nenáročný. Častejšie ho však nájdeme v listnatých lesoch. Uspokojí sa aj s krovím a vrbami, na ktorých tiež rád zahniezdi. Chytá rozličný hmyz, a to vo všetkých vývojových štádiách, živí sa tiež rastlinnou potravou, napríklad rôznymi bobuľami.



Hniezdi v dutinách stromov, v búdkach, niekedy aj v dierach v zemi a v hromadách skál. Hniezdi dvakrát do roka. Začiatok prvého hniezdenia je v máji, druhého koncom júna. Vajička majú peknú modrozelenú farbu s hnedočervenými bodkami. Samička ich znesie päť až sedem. V čase inkubácie samček samičke donáša potravu, ktorá neobyčajne vytrvalo sedí 13 až 14 dní.

Podobne sa správa aj žltouchvost domový (*Phoenicurus ochruros* Gm.). Farebne sa odlišuje od hôrneho tým, že je bleďší, hrzavohnedý, hlavu, krk a hrud má čiernu. Táto farba na brušku postupne prechádza do sivej. Vyskytuje sa ľudských sídlach, v zrúcaninách hradov, v sennikoch, mestských domoch a továrenských budovách, kde aj hniezdi. Pôvodne obýval skalné útesy. Hniezda pri ľudských sídliskách si začal stavať až postupom času. Dnes už bežne žije a hniezdi aj uprostred veľkomiest. Zjari sa tu ozýva za brieždenia na strechách a výškových budovách nemelodickým vřzgavým spevom. Žltouchvosty sa väčšinou živia hmyzom. O mláďatá sa starajú obaja rodičia, ktoré opúšťajú hniezdo skôr ako vedia dobre lietať, ale zdržujú sa v okolí hniezda a rodičia ich krmia. Žltouchvosty patria medzi užitočné vtáky. Ich stavy však klesajú, a preto ich treba chrániť. Často

ich počut ozývať sa „fuit, fuit, tek, tek“.



Jozef Soláva

Spoločné vydania (12)

Železné vráta

V tejto časti Spoločných vydání som sa rozhodol priblížiť doteraz jedinečné vydanie Rumunska a Juho-slávie ešte z roku 1965. Predstavte si, že by naše tohoročné vydanie s Rakúskom vyzeralo tak, že by na jednej známke boli názvy oboch krajín a známky by súčasne platili v oboch štátoch, alebo jedna zo známok na háračku by bola rakúska a druhá slovenská. Určite si viete predstaviť polemiky, ktoré by vznikli u odbornej aj laickej verejnosti na takéto niečo. Možno Rakúsko svojimi nezvyčajnými nápadmi (ako 3D známka, známka z a chytávajúca súčasne niekoľko-sekundový pohyb, známka-stierací žreb, známka na textile, či známky najrôznejších tvarov) je, ale Slovensko určite nie je na také niečo pripravené.

Pred 44 rokmi predsa takéto spoločné vydanie vyšlo, a to dokonca vo východnom bloku a znamenalo novú éru známok vydávaných ako spoločné vydanie. Jedinečné bolo vo všetkých smeroch. Vo všetkých častiach som sa snažil vyhýbať terminológii používanej pri spoločných vydaniach, pretože ešte nie je ustálená, ale tu mi nedá nespomenúť, že toto vydanie sa volá siamske a je dosiaľ jediné na svete. Tvoria ho vlastne dva netradičné spôsoby používané pri spoločných vydaniach, a to keď na jednej známke sú názvy dvoch krajín (také vydanie urobili aj v roku 1995 Švajčiarsko a Lichtenštajnsko) a háraček, na ktorom sú známky dvoch krajín (taký vydali napríklad aj v roku 2006 Jersey a Nový Zéland). Spoločné vydanie Rumunska a Juho-slávie bolo vydané 20. 5. 1965 a ako som čiastočne už spomínal, tvoria ho dve známky a háraček so štyrmi známkami.

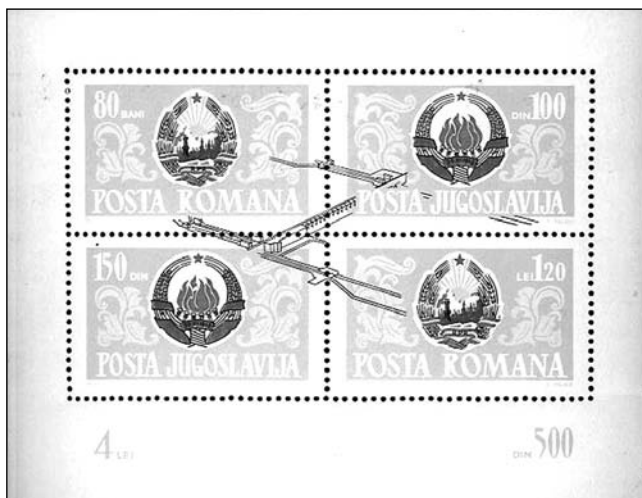
Pri tomto vydaní nie je ani tak dôležitá zvolená téma, ako samotné spracovanie návrhu známok, no napriek tomu najprv spomeniem niečo o Železných vrátach. Je to dunajská úžina medzi Karpatami a balkánskymi pohoriami v takmer

celom pohraničnom úseku oboch štátov, teda Rumunska a dnes Srbska v dĺžke okolo 100 km. Dunaj tam tiekol stlačený obidvoma pohoriami, ktoré sa strmo dvíhali priamo z rieky a nedovolili mu vybočiť z úzkeho a hlbokého „žlabu“. Má množstvo vírov, tiesňav a nebezpečných skál. Len na ilustráciu spomeniem niektoré najzaujímavejšie tiesňavy ako Golubac dlhý 14,5 km a široký 230 m, Gospodin Vir dlhý 15 km a široký 220 m a sústava tiesňav Donji Milanovac a Malý a Veľký

Kazan s dĺžkou 19 km a najužším miestom širokým len 150 m. Voda tu dosahuje hĺbku až 53 m. Koncom 19. storočia uhorskí politici I. Sečení a G.

Baross presadili úpravu koryta pomocou trhavín podľa plánu z roku 1831. ňou zmizli nebezpečné skaly Prigrada a Greben. Úsek bol slávnostne otvorený 17. 9. 1896 za účasti rakúsko-uhorského cisára a kráľov Rumunska a Srbska. Skaly už lode neohrozovali, ale prúd bol taký silný, že lode už nedokázali plávať proti prúdu a až do napustenia priehrady Železné vráta v roku 1973 ich museli ťahať proti prúdu lokomotívy.

Stavba priehrady Železné vráta sa začala v roku 1964 a skončila v roku 1972. Lode ňou mohli prejsť až

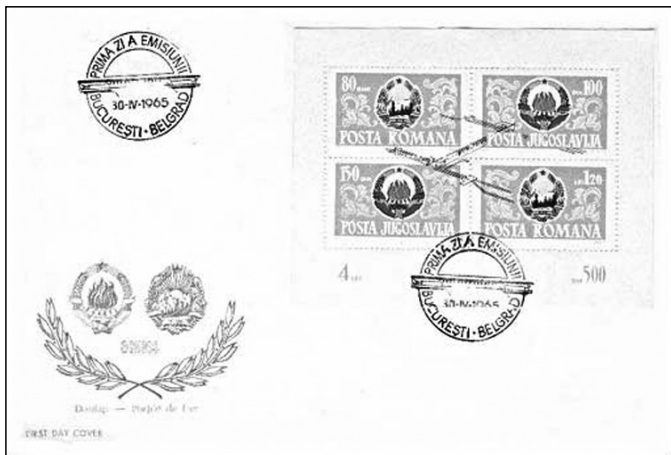


o rok neskôr. Priehrada má dve vodné elektrárne a plánuje sa tretia. Bol to veľmi necitlivý zásah do prírody, aj života tunajších ľudí. Priehrada nemá cesty pre ryby, a tak sa ryby už nedostanú proti prúdu na svoje staré neresiská. Išlo najmä o jesetery. Na skalách nad riekou rástlo veľa vzácných rastlín a hniezdiska malo veľa vtákov, ale všetko zaplavila voda priehrady. Taktiež asi 17 000 ľudí bolo presídlených na celkom nové a vzdialené miesta v oboch krajinách. V hĺbinách priehrady zmizlo aj niekoľko ostrovov a asi najznámejší z nich bol Ada Kale, kde žili moslimskí Turci uprostred pravoslávneho sveta. Bol to raj pašerákov a bezcolný prístav, ktorý mal zložitú minulosť a napriek tomu, že kedysi patril Rakúsko-Uhorsku, bol to osobný majetok tureckého sultána, z čoho potom plynuli neskoršie výhody obyvateľstva tohto ostrova dlhého necelých 2 km a širokého ani nie 500 m. Aj keď obyvateľia v roku 1923 o výhody prišli a ostrov sa stal definitívne rumunským, zachoval si svoju jedinečnú kultúru, zvyky, obyčaje, náboženstvo a iné veci práve pre svoju ťažkú dostupnosť. Obyvatelia ostrova pred zatopením sa väčšinou vystaňovali do Turecka a do mesta Dobruďa, čím jedinečná kultúra ostrova zanikla. Stavba bola presne taká tvrdá a necitlivá, ako vodcovia oboch krajín, ktorí sa na jej výstavbe dohodli, teda nekonečne vládnucci Josip Broz Tito a diktátor Gheorghe Gheorghiu-Dej, ktorého v roku 1965 nahradil politik oveľa zvučnejšieho mena Nicolae Ceausescu, za ktorého sa stavba dokončila. Dnes elektrárne dosluhujú a začala sa ich rekonštrukcia. Na oboch brehoch Dunaja sú národné parky s celkovou rozlohou vyše 1 400 km², v ktorých je občas možnosť lovu.

Spoločné vydanie navrhli za Juhosláviu B. Lasarevič (známky) a za Rumunsko E. Palade (hárček). Perforácia známok je 12 1/2 : 12 a hárček 13 1/2 : 13. Rozmery známok sú 48 x 28,5 mm na šírku, hárček má rozmery 104 x 80 mm na šírku a každá zo štyroch známok 42 x 26 mm na šírku. Základnou farbou na známkach, aj hárčeku je sivá, ktorá na prvý pohľad robí dojem striebornej farby. Pre obe krajiny ich vytlačila rumunská štátna tlačiareň Fabrica de timbre v spoločnom náklade pre obe krajiny (asi tam sa podarilo poručiť meno tvorcu Lasareviča na Lazarovici). Zelená známka mala náklad 1 993 247 kusov, červená známka 993 247 kusov a hárček 189 661 kusov. Už náklad známok bol malý pre obe tak početné krajiny, nehovoriac o náklade hárčeku, ktorý bol absolútne nedostatočný a hneď aj vypredaný.

Po čase juhoslovanský dinár revalvoval, a preto sa

tam z Rumunska posielali známky a hárčeky, ktoré skúpili špekulanti a niekoľkonásobne ich predražili, ale dnes ich cena nie je vysoká, aj keď sú už zriedkavé. Ale vrátim sa k návrhu. Na zelenej známke je v ráme pohľad na jednu z tiesňav Železných vrát a na červenej známke je v tej dobe ešte len návrh priehradného múra Železných vrát spolu so zázemím neďaleko mesta Turnu-Severin. Vpravo hore nechýba názov priehrady v rumunčine Portile de Fier a v srbčine Džerdap a dole v strede slovo posta spoločné pre obe krajiny. Vpravo a vľavo od stredového rámečka s obrazom známky sú názvy krajín a v stredovom rámečku v dolnom rohu je hodnota známky pri každom názve krajiny vo svojej mene, teda na zelenej známke 30 bani / 25 dinárov a na



červenej 50 dinárov / 55 bani. Na hárčku sú štyri známky šachovnicovo usporiadané, teda v hornom rade je najprv známka Rumunska a za ňou známka Juhoslávie a v dolnom rade naopak. Hlavným motívom každej známky je štátny znak a pozadie má sivú farbu s nenápadnými listami. Dole je názov Posta Romana alebo Posta Jugoslavia a hore je hodnota známky. Na rumunských známkach je to 80 bani a 1,20 lei a na juhoslovanských 100 a 150 dinárov. Cez všetky štyri známky je jednoduchý hnedý nákras budúcej priehrady. Na spodnej strane hárčeku je predajná cena celého hárčeku 4 lei / 500 dinárov. Podľa neoverených správ sa v poštovom styku používali rumunské známky z hárčeku v Juhoslávii a naopak, ale pre malý náklad a čas ubehnutý odvtedy je takmer nemožné to potvrdiť, či vyvrátiť. A možno to len vzniklo nedôslednosťou pracovníkov na poštových priehradkách. No jedno je isté, že takéto vydanie známok odvtedy už nebolo nikdy a nikde zrealizované, napriek tomu, že filatelistov by to určite potešilo, no praktické použitie by bolo problematické.

dn

Paradox Krétana a čaro recenzie

Poznáte tento starý grécky problém? Krétan hovorí: „Všetci Krétania sú klamári.“ Paradox tvrdenia je v tom, či tento Krétan hovorí pravdu, alebo klame. Ak je pravda, že naozaj všetci klamú, tak on hovorí pravdu, ale potom nemôžu byť všetci klamári, ak jeden z nich neklame.

Môj paradox, o ktorom chcem napísať, je v tom, že v poslednom čase s rozvojom techniky a rozšírením tlačových médií, faxov, kopírokov, počítačov a neviem čoho ešte všetkého sa v publikáciách (dokonca som to videl už aj v učebniciach pre základnú školu) objavuje upozornenie, že **žiadnu časť** tej a či onej knihy nemožno reprodukovat', rozširovať informačnými systémami, kopírovať, ukladať atď. bez súhlasu autora.

Chápem, že takéto upozornenie má prioritnú funkciu ochrany autorských práv a zneužitia duševného vlastníctva, ale na druhej strane to možno bráni v propagovaní diela. Ak sa také upozornenie týka doslova všetkého, čo je v knihe napísané a zobrazené, poruším práva autora alebo majiteľa týchto práv, hoci len uvedením názvu knihy, o ktorej chcem písať? Mám však najskôr požiadať autora o dovoľenie o tom písať, ale ako ho nájdem a mám obavy či by som súhlas na zverejnenie citácií vôbec dostal? Ak takéto obavy má viac ľudí, možno to prispieva k tomu, že odzva o konkrétnej knihe, jej kvalitách alebo nedostatkoch, ktoré môže mať každé dielo, sa nedostane medzi potenciálnych čitateľov.

Pritom kniha je to objemná, aj dosť drahá a pre čitateľa z radov začínajúcich filatelistov prospešná, pretože inak uvádza množstvo faktov, praktických rád a užitočných informácií aj so zaujímavými obrázkami, ktoré by som chcel pochváliť. Oceňujem autora, ktorý si dal námahu a napísal 250-stranovú knihu väčšieho formátu ako A4 s obrázkami niekoľkých tisícok známok, opísal vydania stoviek poštových známok známkových krajín všetkých svetadielov aj ich regiónov a ešte pripojil pre neznalých aj potrebný vysvetľujúci slovník odborných výrazov. Oceňujem prekladateľa, ktorý sa poponáhľal (pred dvoma rokmi), aby sa na našom trhu čo najskôr po jej vydaní v zahraničí ukázala aj u nás na pulkoch kníhkupectva. Preklad knihy si všimli odborníci a Literárny fond po zásluže odmenil prekladateľa cenou Mateja Bela za preklad v kategórii diel encyklopedickej povahy. Ale aj napriek tomu, ako hovoria naši priatelia za riekou Moravou „chybička se vloudila...“ do niektorých častí knihy, aspoň teda podľa mňa, a rád by som sa

o tom chcel podeliť s čitateľmi, pretože s viacerými tvrdeniami v publikácii nemôžem súhlasiť a mám na to svoj, trochu odlišný názor.

Napríklad praktická rada s ilustráciou, aby sa pri zmývaní známky neponárali, ale nechali plávať obrazom hore (priživím svoj fyzikálny chlebiček, že je to v dôsledku povrchového napätia kvapaliny), a až potom ich oddelením pinzetou vložili do knihy a následne zatažili na 24 hodín, nie je vždy vhodná, hlavne pre začínajúcich alebo neskúsených zberateľov. Ak je dôvodom odporúčaného postupu zmývanie známok, ktoré majú farby rozpustné vo vode, tak to sa stáva v súčasnosti výnimočne (mám skúsenosť napr. pri niektorých nových výplatných známkach Francúzska). Tvrdím, že postupom podľa návodu v knihe sa známky počas sušenia zákonite prilepia na papier, a tak sa postup môže zopakovať, pokiaľ sa neodstránia zvyšky lepu niekoľkonásobným ponorením známok do vody...

Pomenovanie zásobníkov v knihe ako albumy je aj medzi odborníkmi – filatelistami vcelku bežné (hoci je tu rozdiel) a nechcem sa pri tom viac zdržovať.

Pri uvádzaných textoch k ilustráciám sú však na niektorých miestach chyby. Môže byť napr. pravda, že sa k výstavám a iným výročiam vydávajú propagačné známky a celiny, ale ak v príslušnom obrázku nie je celina, ale evidentne FDC s niekoľkými nalepenými príležitostnými známkami zo série, tak je to máťúce. Tento názor môže vyplývať z toho, na čo dáva čitateľ pri tomto konkrétnom



príklade textu dôraz – ak sú to príležitostné známky na propagáciu, tak je to v poriadku a zmienka o celinách bola nadbytočná.

Alebo iný príklad: Text k zobrazenej príležitostnej nemeckej známke k 20. výročiu vyhnaní (VERTREIBUNG) z roku 1965 uvádza chybné dôvod jej vydania ako 20 rokov od prvých útekov občanov z NDR. S NDR táto známka nemá nič spoločné, pretože takáto krajina v roku 1945 ešte neexistovala. Skutočný dôvod vydania známky sa správne viaže k odsunu Nemcov z československých Sudet v roku 1945 po skončení vojny na základe Benešových dekrétov. (Znáмка sa stala „slávnou“ keď zásielky s touto známkou naša československá pošta odmietala ako neprípustné a nemilosrdne vracala späť odosielateľom – pozn. JM)

Novinkou pre mňa bolo aj zistenie z textu k vydaniu Muchových známok Hradčan so Slnkom na pravej stra-

ne hradu, ktoré sa podľa autora (knihy) pokladalo za zlé znamenie a známky stiahli (z obehu) a na nových (vydaniach) Slnko vynechali. Máloktorý zberateľ klasického Československa je presvedčený o správnosti tohto tvrdenia o stiahnutí známok Hradčian z obehu.

Podobne slovenský zberateľ, ktorý pozná produkciu súčasných slovenských a aspoň priebežne aj českých známok, neuverí povrchnému hodnoteniu, že slovenské známky sa zdajú byť podobné českým z toho dôvodu,



že niektoré z nich ryjú a tlačia v Prahe. Takáto charakteristika slovenských známok je zrejme daňou za obdobie, keď sa kniha začala písať (možno) v prvých rokoch po vzniku Slovenskej republiky a niekoľko prvých emisií slovenských známok ryli českí umelci. Prítom v Prahe sa netlačí niekoľko, ale takmer všetky súčasné slovenské známky, a zhodne použitá tlačová technika ešte nezakladá dôvod na konštatovanie ich vzájomnej podobnosti.

Autor by nemal predbiehať dobu, ak v nadpise inej kapitoly hovorí o 200 rokoch známky (prvé poštové známky v Anglicku, ako je známe, boli vydané v r. 1840), a ak toto obdobie môže prísť až o nejaké 3 – 4 desaťročia. Text kapitoly so zobrazovanými známkami sa zrejme viaže na oslavy dvojstoročnice Austrálie.

Niektoré nesprávne tvrdenia objaví len zberateľ a filatelistu, zbehlý v znalostiach známkových krajín. Napr. že známky nikaragujských departementov Zelaya a Cabo Gracias á Dios sa pretláčali písmenom **B** podľa mesta Bluefields, keď podľa filatelistických atlasov znám-



kových krajín, v druhom prípade prístavu Cabo Gracias to bolo písmeno C.

Pri textoch o holandských známkach je zmienka o špeciálnych známkach Medzinárodného súdneho dvora, ktorý sídli v holandskom hlavnom meste. Nie sú potrebné žiadne väčšie politické ani geografické znalosti, aby sme si uvedomili nesprávnosť takéhoto tvrde-

nia – že Medzinárodný súdny dvor sídli v Haagu a hlavné mesto Holandska je Amsterdam. O niekoľko strán ďalej je pri staronemeckých štátoch zobrazená známka Württemberska vydávaná za známku Badenska a na ďalšej strane (správne) je už tá istá známka uvádzaná ako známka Württemberského kráľovstva. Pri známkach ruského teritória je zmienka o vydávaní známok armádami bielogvardejských generálov, ale ilustruje ich známka, ktorá bola pripravená pre Dočasnú vládu.

Prepis mena vodcu proletariátu V. I. Lenina je uvádzaný ako Ulianov, pričom ruské „Я“ sa u nás správne uvádza v jeho mene ako Uljanov.

Jednotlivé kapitol(k)y knihy sú spravidla dvojstranové, čo je výhodou aj nevýhodou zároveň, pretože zvolený rozsah pojmov na dvojstrane sa musel vysvetliť a opísať na tomto relatívne malom priestore, a to samozrejme autora (alebo aj prekladateľa) nútilo šetriť slovami a nedetailizovať text. Autor si tým vzal na seba veľké súdo na prežitie, lebo takáto plocha vrátane pestrých ilustrácií a zvolený priestor obmedzujúci rozsahom knihy mu ani zďaleka neumožňuje uvádzať podrobnejší výklad, ani to, aby bol „skutočne doma“ vo všetkých teritoriálnych vodách filatelie, a to myslím obrazne aj doslovne. Tým sa vydal na milosť aj nemilosť všetkým odborníkom a špecialistom danej oblasti.

To ale nie je dôvod na to, aby sme zatracovali celú knihu. Je to dielo, ktoré v mnohých oblastiach svojím spracovaním a autorským prístupom u nás nemá obdobu a treba oceniť aj prácu na preklade, ktorá mala naozaj veľa úskalia pri úspornejšom vyjadrovaní, i keď niekedy na úkor presnosti.



Zjednodušenie prístupu a úspornosť vo vyjadrovaní ilustrujem z konkrétneho príkladu o perforovaní známok, kde sa v texte uvádza pri hrebeňovom zúbkovaní, že sa operforujú tri strany okolo známok, ilustrácia uvádza ako príklad blok poľských známok s opisom a ako hlavný znak, že otvory v rohoch presne pasujú. Nepíše sa nič o tvare perforovacieho zariadenia alebo o usporiadaní ihiel do podoby hrebeňa. Pravidelnosť vyseknutých otvorov v rohoch známok je charakteristická pre rámcové zúbkovanie a pri hrebeňovom ide o ideálny prípad, pričom často sa v praxi vyskytuje skrátene alebo predĺžený hrebeň, kde však otvory „nepasujú“. Prečo je v tejto časti pri zúbkovaní vynechané práve najviac vo svete používané rámcové zúbkovanie známok, ostáva záhadou.

Nespornou výhodou a ďalším kladom knihy je snaha o modernizáciu prístupu k zberateľstvu – mám na mysli kapitoly o využití počítačov, internetu s informovaním o využití www adries potrebných pre zberateľov a možnostiach, ktoré tento moderný atribút doby prináša a v ktorom ešte mnohí nie sú celkom doma.

K zoznamovaniu s knihou sa dá pristúpiť viacerými spôsobmi. Prvý je v prelistovaní knihy a pozeraní jej zaujímavých obrázkov. Slubujem, že každý čitateľ nájde medzi ilustráciami aspoň jeden taký obrázok, ktorý dosiaľ nevidel alebo nepoznal. S ich výberom si autor dal naozaj veľa námahy. Druhý prístup je v čítaní prísluš-

ných textov k ilustráciám knihy. Niekde pozorný čitateľ nájde zdanlivé rozpory s jeho vlastnými vedomosťami alebo názormi. A možno ich bude niekedy oprávnené pokladať za chyby. Viaceré sa vysvetlia pri ďalšom zoznamovaní sa s knihou, ak ju bude čítať a vzájomne konfrontovať texty s obrázkami a sprievodnými úrovňami textov pri obrázkoch. Chyby, ktoré nájde, aj tu opisované problematiké (?) časti, však tvoria malé percento z celého obsahu.

Náš čitateľ sa možno bude čudovať, čo všetko autor zaradil do **knihy o filatelii** ako encyklopedickom diele, ako ho sám v podtitule uvádza, lebo mnohé z textu do filatelie nepatrí. A pritom mu venuje presne toľko miesta, koľko ostatným zvoleným úsekom. Napr. vinety, rôzne nepoštové nálepky. Už však cítim oprávnenú poznámku na túto kritickú výhradu – a čo otvorená trieda? Takže, proti gustu žiadny dišputát, ako hovorievali naši dedovia. A proti zbieraniu hocičoho nemožno mať žiadne námietky.

Býva obvyklým pravidlom, že autor alebo prekladateľ knihy dá svoju, a to nespochybňujem, mimoriadne náročnú prácu, ktorú vykonal, odborné posúdiť, aby sa vychytil jej nedostatky. Ak by to pred jej vydaním tak bolo, iste by to prospelo k jej vyššej kvalite a odbornej úrovni. Možno teda predpokladať, že jej prípadné ďalšie vydanie nebude obsahovať niektoré evidentné nepresnosti.

J. M.

www.i-i.sk



Spoločnosť I&I PR, s. r. o., ktorá sa zaoberá vydávaním príležitostných medailí z drahých kovov a vydávaním umeleckej grafiky, vydala zlatú a striebornú verziu prvej euroznámky na Slovensku. Predobrazom tohto trojrozmerného odrazku je poštová známka nominálnej hodnoty 1 euro, ktorej autorom je akad. maliar Martin Činovský.

Zlatý a strieborný variant vychádza v limitovanej sérii (50 ks Au a 250 ks Ag), pri dodržaní všetkých autorských práv.

Distribúované do predaja v partnerských predajniach. Bližšie informácie : www.i-i.sk a Zberateľ, Bratislava, Račianske mýto 1/D



Čo spôsobila nesprávne a nečitateľne napísaná adresa

Z vyobrazenia adresovej strany obálky je zrejmé, čo spôsobila nesprávne a nečitateľne napísaná adresa prijímateľa.

Obálka s vytlačenou známkou nominálnej hodnoty 10 kopejek mohla byť odoslaná so službou doporučené. Odosielateľ však označenie „ZAKAZ-NOE“ nevyplnil, a tak list putoval ako obyčajná zásielka, na ktorú stačila len 5-kopejková známka.

Odosielateľ listovú zásielku odoslal z pošty Klincy 17. 3. 1989, ale nesprávne uviedol miesto adresáta, keď namiesto ŠALA napísal ŠACA

aj s nesprávnym poštovým smerovacím číslom 227 01.

Prvé zistenie niektorej z našich pôšt bolo, že ide o obec Šaca so smerovacím číslom 044 53, a tak listová zásielka prišla 28. 3. 1989 na poštu 040 15 Košice, do obvodu ktorej obec Šaca patrí. Tam však meno adresáta nenašli, preto zásielku odoslali na poštu 913 07 Bošáca, ktorá na obálku dala pečiatku s dátumom

8. 4. 1989 a rukou napísaný domicil Bošáca prečiarkla.

Na obálke sa potom pri mene príjemcu objavila Praha, zrejme neskôr tiež prečiarknutá. A až potom sa objavila rukou napísaná správna cieľová pošta Šala.



Kto, kedy a kde uviedol správnu adresu s domicilom Šala a ako to ten „niekto“ zistil, to sa zrejme už nedozvieme. Avšak skutočnosť je taká, že zásielku som naozaj dostal. S odstupom času však už neviem zistiť dátum, pretože pošta v Šali nedala na obálku odtlačok pečiatky s dátumom príchodu. Poštovou úložňou v Trnave však

zásielka pravdepodobne neprešla.

Z tohto prípadu vyplýva dôležitosť správneho a čitateľného uvedenia adresy a poštového smerovacieho čísla, pretože nie vždy sa podarí doručiť zásielku tak, ako sa to pošte podarilo presne pred dvadsiatimi rokmi.

Ján Somora, Šala

Emisný plán zberateľských mincí na rok 2010

Por. č.	Zberateľská minca - námet	Predpokladaný termín emisie
1	Strieborná zberateľská minca nominálnej hodnoty 10 eur Svetové dedičstvo UNESCO Drevené chrámy v slovenskej časti karpatského oblúka	marec 2010
2	Strieborná zberateľská minca nominálnej hodnoty 10 eur Martin Kukučín - 150. výročie narodenia	máj 2010
3	Strieborná zberateľská minca nominálnej hodnoty 20 eur Ochrana prírody a krajiny - Národný park Poloniny	september 2010
4	Zlatá zberateľská minca nominálnej hodnoty 100 eur Svetové dedičstvo UNESCO Drevené chrámy v slovenskej časti karpatského oblúka	december 2010

Poznámka: V roku 2010 nebude vydaná žiadna pamätná dvojeurová minca

SÚŤAŽ O KVET ZBERATEĽA



pri vyhodnocovaní každého kola súťaže s potešením konštatujeme, že sa nevytvára žiadny stereotyp, že nemožno vopred určiť víťaza a že takmer každý príspevok nájde svojho adresáta a získa aspoň jeden hlas. V treťom kole to súboja o prvú priečku vyšla víťazne Malá škola filokartie, o dva hlasy pred Rozdeleným mestom (Zberateľské state).

Známková tvorba obsadila tretiu a štvrtú priečku, za ňou sú operence. Poštová história uzatvára prvý poltucet.

Otázky na prepočty zo symbolov nominálnej hodnoty na eurá sú stále aktuálne, správnych odpovedí výrazne pribudlo. Myslenie v korunách nás stále neopúšťa, ale pomaly si predsa len zvykáme...

V 3. kole bodovalo 15 príspevkov (v predchádzajúcom kole 14) a počet vašich odpovedí opäť prekročil magickú päťdesiatku a zastavil na čísle 54. Za všetky hlasy ďakujeme.

Hlasy vo vyhodnocovanom kole boli rozdelené tak, že príspevky na prvých šiestich miestach získali 78 % všetkých vašich hlasov.

■ Vyhodnotenie 3. súťažného kola:

1. otázka – fragment z druhej strany obálky správne okrem jedného identifikovali všetci súťažiaci – vyobrazený bol detail známky 83 centov (č. 446), z emisie Kultúrne dedičstvo Slovenska, vydanéj 2. 1. 2009.

2. otázka – Na otázku „Akú poštovú zásielku možno touto známkou vyplatiť? mala byť správna odpoveď jedna z dvoch možností: doporučený list 2. triedy v tuzemsku alebo list 1. triedy do 20 g do ostatných štátov sveta. Správne neodpovedali len traja súťažiaci.

Na 3. otázku - (ktorý článok sa v marcovom čísle Zberateľa najviac páčil), vaše hlasy (27) udelili prvé miesto **A. Urminskému** za ôsmu časť **Malej školy filokartie**. Na druhej priečke s 25 hlasmi je **M. Bachratý** za príspevok **Rozdelené mesto (Zberateľské state 36)**. Tretie miesto za 23 hlasov patrí **R. Fischerovi** za spomienky **Pravda a spory (také) o autorstve**. V tesnom závесе je **A. Paulinyová**, ktorá za príspevok **Písmo – kultúroturný element** získala 22 vašich hlasov. **J. Solava** za ďalšiu časť seriálu o **Operenoch, spoločníkoch človeka – Škorec obyčajný** získal 18 hlasov, a tým 5. miesto. Na šiestom mieste sú dva príspevky **dn so Spoločným vydaním (10) Daytonská dohoda** a **D. Evinic Použitie podacích nálepiek RS/RE ako RN**.

Tieto príspevky získali po 10 hlasov. Na siedmom mieste sú opäť dva príspevky: **Košický hárček** a **Bratislavské groše Karola VI.** Získali po 9 hlasov.

Ďalšie hlasy (1 až 4) súťažiaci priznali ešte ďalším štyrom príspevkom.

Výhercami tretieho kola VIII. ročníka súťaže sú **Dušan Moravčík z Veľkého Krťša** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 8,30 eura) a **Zuzana Šubová, Brezová pod Bradlom** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 5 eur).



■ 5. – májové KOLO SÚŤAŽE

Do 5. kola 8. ročníka našej súťaže sme pripravili tieto otázky:

1. otázka zníe: Z ktorej slovenskej známky je fragment vyobrazený na druhej strane obálky, z akej emisie a akú má nominálnu hodnotu?

2. otázka zníe: Koľko centov treba doplatiť na poštovné za list 2. triedy do 50 g v tuzemskom styku alebo aké známky korunovej meny treba pridať?

3. otázka zníe: Napište troch autorov a názvy ich článkov, ktoré sa vám v májovom čísle časopisu Zberateľ najviac páčili.

Vaše odpovede s poznámkou „Súťaž“ očakávame do **29. mája 2009**. Za účasť v súťaži ďakujeme a tešíme sa na vaše odpovede, ohlasy pripomienky a názory.

Redakcia

SÚŤAŽ

Čím sa sa zaoberá vydavateľská spoločnosť I & I PR, s.r.o.?

Odpovede prosíme posilať na adresu redakcie do konca mája.

Cena: Znamky a FDC Slovenska ročníka 2006.

Výhercovia súťaže spoločnosti I & I PR, s. r. o.

Publikáciu Svätci na Slovensku získavajú:

Anton Pašteka, Malacky

Ján Tassy, Hlohovec

Michal Krupa, Bytča

FIRMA ZBERATEL®

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ
ZNÁMKY, MINCE A POHLADNICE**

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava,

☎ 02 44 250 149, 0911 250 149

e-mail: zberatel@chello.sk

Otvorené pondelok až piatok
od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

ALBUM ZIKA

**NEHLADAJTE MA DOMA,
NÁJDETE MA NA INTERNETE**

www.albumik.sk

MZIKA@HOTMAIL.COM

TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

www.zberatel.com



Návštívte internetové stránky firmy

ZBERATEL®

Kliknutím na titulykú úvodnej stránky sa
dozviete ďalšie informácie z jednotlivých
oblastí zberateľstva a o aktuálnych ponukách
firmy Zberateľ®

FILATELIA ALBUM

predávame a vykupujeme

**ZBIERKY ZNÁMOK, MINCÍ,
STARÝCH POHLADNÍC,
CELISTVOSTÍ**

**A OSTATNÝ FILATELISTICKÝ
MATERIÁL**

FILATELIA ALBUM

Lazaretská 11

811 08 BRATISLAVA

telefón / fax: + 421 - 2 - 5296 7411

www.matchboxmuzeum.sk; www.filatelia-album.sk



Ervín SMAŽÁK

Lotyšská 16, 821 06 Bratislava

tel.: 02/45246 518, 0903 256 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch
(prílače, príležitostné poštové ☺ a strojové príležitostné ☺)

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková
služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poš-
tové materiály na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympij-
ské hry a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál
na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore
majú **10% zľavu** na materiály firmy ERVO.

Firma Katalóg Filatelia - Numizmatika

Námestie SNP č. 37, 960 01 Zvolen ☎ 045 / 5320 250-51,
0907 818 772, e-mail: caniga.triangel@stonline.sk
Po – Pia: 10.00 – 18.00 hod.

Vykupujeme a predávame

**známky, mince, bankovky,
staré pohľadnice a vyznamenania**

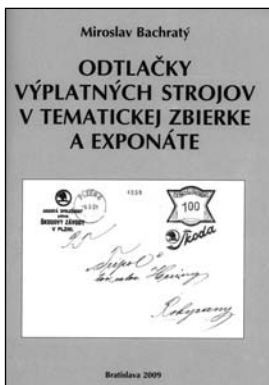
Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu
a ohodnocovanie materiálu.

Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu

RECENZIE

Miroslav Bachratý: Odtlačky výplatných strojov v tematickej zbierke a exponáte, metodická príručka pre vzdelávanie námetových zberateľov. Vydalo ZKF Bratislava v roku 2009 pre vlastnú potrebu, 80 strán.

Predmetom práce je odtlačok výplatného stroja (OVS) ako pomerne bežný filatelistický materiál a jeho využitie aj v širších súvislostiach v tematických zbierkach a exponátach. Jeho zaradenie do zbierky alebo exponátu je zväčša určené obrazovým motívom alebo textom, ktorý je obsiahnutý v údajoch identifikujúcich používateľa výplatného stroja a vzťahuje sa k danej téme. Len zriedka sa však v bežnom tematickom exponáte možno stretnúť s využitím aj ďalších charakteristických znakov a údajov obsiahnutých v OVS, prípadne iných súvislostí, ktoré môže takáto zásielka prezentovať, napr. z pohľadu historického alebo poštovohistorického. A práve na tieto súvislosti autor publikácie poukazuje.



Aj napriek zložitým ekonomickým podmienkam, nie moc prajúcim záujmovým činnostiam, sa združeniu bratislavských klubov filatelistov podaril významný vydavateľský čin. Svetlo sveta uzrela malá, ale veľmi užitočná publikácia o odtlačkoch výplatných strojov od známeho zberateľa, publicistu a porotcu. Jej hlavný prínos spočíva najmä v tom, že autor na podklade vysvetľujúcich informácií o správnom zaradení OVS do tematickej zbierky a neskôr aj do exponátu, sa zaoberá aj ďalšími súvislosťami týkajúcimi sa samotných OVS, ako sú faktory okolo samotného OVS a okolností jeho použitia aj v spojení s prepravou zásielky. Publikácia je prehľadne a primerane doplnená o vyobrazenia OVS a celistvostí (vyše 60) a celkovo je spracovaná na veľmi dobrej grafickej úrovni.

Možno teda s istotou konštatovať, že publikáciu ocenia nielen námetári a poštovní historici, ale aj mnohí ďalší zberatelia, ktorí sa napr. zaujímajú o filatelistický materiál z územia bývalého Československa.

(red.)

MÁTE SLOVO

Euro a skúsenosti s podávaním listu

Náš čitateľ, pán Ing. Michal Takáč z Dolného Ohaja, sa s nami podelil o skúsenosti získané pri podávaní listovej zásielky a o spôsobe prepočítavania poštového poplatku pri kombinovaní výplatného slovenských a eurových známok. Vo svojom liste píše:

„Pripravil som na odoslanie list 2. triedou hmotnosti asi 100 g, teda v skratke T2 100 g, čo predstavuje pôvodných 14 Sk, po prepočte 46 centov. Na list som nalepil 14 ks jednokorunových známok (Dubnica) a podal na priehradke. Pani za okienkom dala list na váhu – jeho skutočná hmotnosť je ale 108 g, teda výplatné bude T2 500 g, čomu zodpovedá 50 centov alebo známka 15 Sk.

Na liste mám 14 Sk, chýba mi tam teda 1 Sk alebo v prepočte 3 centy ($1 : 30,126 = 0,033$, po zaokrúhlení 3 centy).

Vyberám z peňaženky 3 centy a podávam pani za okienkom. Ale chyba, pani poštarčka pýta 8 centov!

Nepochopil som hneď, že prečo, ale tu je jej „systém“ výpočtu:

Keďže na liste je 14 jednokorunových známok, každá v prepočte má 3 centy, tak je to spolu 42 centov. Za list je poplatok 50 centov, teda rozdiel je až 8 centov.

Ak by sme počítali inak, teda že 14 jednokorunových známok je v prepočte spolu 46 centov, tak rozdiel na doplatenie budú len štyri centy.“

Aká je teda správna odpoveď, doplatiť bolo treba 3 centy, 4 centy alebo až 8 centov?

Podľa nášho názoru a v súlade so systémom zákonného zaokrúhľovania by doplatok mal byť správne 4 centy.

Keďže od 17. januára 2009 platíme len eurom, poštový poplatok v eurách je všeobecne známy, potom už nemôžeme prepočítavať chýbajúci poplatok v korunách. Teda doplatok nie sú 3 centy (ak by odosielateľ nalepil na list ešte jednu korunovú známku, potom by bolo tiež všetko v poriadku).

V zásade sa prepočítava a zaokrúhľuje celá suma, teda keď na liste bolo 14 jednokorunových známok, po prepočte (46,47 centov) a zaokrúhlení je to 46 centov. Doplatiť do 50 centov bolo treba správne teda 4 centy.

Z tohto príkladu vidieť, že aj zdanlivo jednoduché počty môžu v praxi niekedy spôsobiť problémy...

(red.)



BRATISLAVSKÉ ZBERATEĽSKÉ DNI

6. ZBERATEĽSKÝ VEĽTRH
6th COLLECTORS FAIR

5. - 6. 6. 2009

Už po šiestykrát sa v priestoroch Incheba Expo uskutoční medzinárodný zberateľský veľtrh Bratislavské Zberateľské Dni.

Čo bude nové?

- prvýkrát sa veľtrh Bratislavské Zberateľské Dni 2009 predstaví verejnosti ako európsky veľtrh a prvýkrát budú môcť vystavovatelia a aj zberatelia používať ako platidlo **euro**, a tým odpadne zahraničným návštevníkom povinnosť meniť si na Slovensku ich menu na slovenské koruny. Veríme, že aj toto bude istý bonus pre vás – našich partnerov a vystavovateľov.
- v stánku Múzea mincí a medailí z Kremnice si budú môcť zberatelia a návštevníci prehliadnúť platidlá používané na našom území od roku 1891, balíčky znehodnotených bankoviek atď...
- Mincovňa Kremnica sa aj na tomto ročníku zúčastní so svojimi produktmi, ktoré si záujemcovia budú môcť zakúpiť aj priamo na výstave.
- Slovenská numizmatická spoločnosť pripraví aukciu numizmatického materiálu.
- Slovenská pošta – POFIS ako každoročne v spolupráci s našou spoločnosťou opäť pripraví aj tzv. detskú poštu, kde si deti budú môcť navrhnuť vlastné poštové známky. Preto

chcem požiadať všetkých zberateľov, aby so sebou zobrali aj svoje deti či vnúčatá a strávili s nimi dva príjemné dni v znamení zberateľstva...

- Ako ďalší krok ku skvalitneniu veľtrhu sme pristúpili k úplnému zrušeniu predaja klasických stolov rozmerov 800 x 800 mm a namiesto nich každý zberateľ – vystavovateľ dostane v cene klasického stola stôl rozmerov 980 x 980 mm z výstavníckeho systému Octanorm.

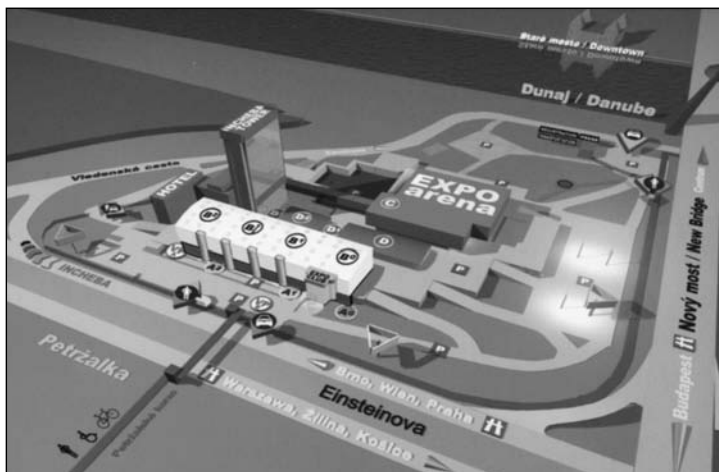
Aký by to bol zberateľský veľtrh bez zberateľsky zaujímavých materiálov. A takým je unikátna 4-korunová rakúsko-uhorská známka na žilkovanom papieri s obrátenou pretačou POŠTA ČESKOSLOVENSKÁ 1919 (známa len v jednom exemplári), ktorá bola po konfiškácii v roku 1959 odovzdaná do Poštového múzea, ale po reštitúcii roku 1992 sa vrátila do súkromnej zbierky.

Teraz je majetkom zámeho českého zberateľa a vystavovateľa p. Ludvíka Pytlíčka a jej cena sa odhaduje na 1 milión amerických dolárov (20 miliónov Kč).

Túto najzáčajnejšiu československú známku, vďaka dohode p. Pytlíčka s organizátorom veľtrhu budeme mať možnosť vidieť na tohtoročných Bratislavských Zberateľských Dňoch 5. – 6. júna 2009 v Bratislave. Nenechajte si ujsť túto jedinečnú príležitosť.

Vážení zberatelia, veríme že aj tento ročník BZD sa aj s Vašou pomocou bude môcť pochváliť ďalším NAJ a že budeme spolu každoročne rásť...

(MK)



HLASY A OHLASY

Reagujem na článok p. Dušana Evnica vo vašom časopise a posielam niektoré ďalšie úpravy **použitia nálepiek RS/RE v poštovej prevádzke.**

A. Prečiarknutie obdĺžnika s údajmi RS/RE prepisovačkou – ako to opísal p. Evnic v prvom príklade vo svojom príspevku – používala aj pošta Svit 1 (obr. 1).



①

Údaje v políčkach RS/RE na nálepke sú prečiarknuté prepisovačkou a nálepka bola použitá ako obyčajná (RN) nálepka. Doporučený list s takto upravenou nálepkou bol podaný 4. 4. 2003 na pošte SVIT 1.

B. Začiernenie obdĺžnika s údajmi RS/RE čiernou fixkou vidieť na doporu-



②

čenom liste podanom 24. 1. 2003 na pošte PREŠOV 5 (obr. 2).

C. Prečiarknutie obdĺžnika s údajmi RS/RE prepisovačkou a dopísanie veľkého písmena R do väčšej časti nálepky medzi logo pošty a názvu pošty je úprava, ktorú vidieť na doporučenom liste podanom 20. 1. 2003 na pošte PREŠOV 5 do Svitú, na ktorom



⑤



③

bolo zlé udané PSČ, o čom svedčí pečiatka pošty Spišská Belá a pod okienkom pre adresáta dopísané ručne správne PSČ (obr. 3).

D. Prečiarknutie obdĺžnika s údajmi RS/RE a dopísanie veľkého písmena N vo väčšej časti nálepky do voľného priestoru pred čiarový kod. Na zásielke podanej



④

na pošte ČIERNA nad TISOU 15. 11. 2002 je takto upravená nálepka (obr. 4).

E. Podobne ako v prípadoch A, C, D a aj tu je prečiarknutie obdĺžnika s údajmi RS/RE a dopísané písmeno (ťažko posúdiť či je to malé k alebo n) k veľkému písmenu R. Takto upravenú nálepku pou-



žila pošta SVIT 1 na doporučenom liste podanom 27.06.2002 (obr. 5).

F. Obdĺžnik s údajmi RS/RE je prepísaný na písmeno veľké **N** čiernou prepisovačkou. Na doporučenom liste podanom 28. 5. 2002 na pošte PREŠOV 5 bola použitá takto upravená nálepka (obr. 6).

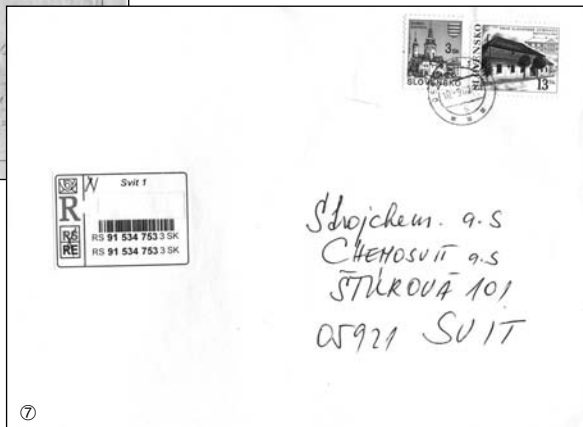
G. Obdĺžnik s údajmi RS/RE prečiarknutý modrou prepisovačkou a dopísané písmeno

veľké **R** medzi logo slovenskej pošty a názov pošty. Použitie takto upravenej nálepky dokladuje celistvosť podaná 10. 9. 2002 na pošte SVIT 1 (obr. 7).

Pramene:

1. Zberateľ č. 3/2009 – D. Evinic: Použitie podacích nálepiek RS/RE ako RN. 2. Vlastná zbierka.

Rusnačko Pavol



Ad: Anna Podzemná – Suchardová a Cyril Bouda

Na príspevok R. Fischera o autorky viacerých čís. známok A. Podzemnej – Suchardovej reagoval náš spolupracovník z redakcie českého Zpravodaja J. Fronc.

„Posílám několik poznámek k rodu Suchardů. Praděd Jan Sucharda st., ač byl vyučen tkalcem, objevil v sobě řezbářský talent a otevřel dílnu v Nové Pace. Dědeček Antonín starší se svými bratry Jaroslavem, Janem ml. a Ignácem Suchardou již byli známými sochaři. Otec Antonín ml. odléval pro spolek Sokol bronzové plastiky a restauroval oltáře. Jeho synové Stanislav a Vojta jsou určitě nejznámějšími sochaři v naší historii. Bratr Bohuslav měl navíc i hudební talent. Stanislav měl dceru Martu, sochařku a sklářku, a syna Stanislava ml., který byl architektem. Nesmíme zapomenout na tetu Annu, malířku, která si vzala malíře Aloise Bouda, a měli spolu syna **Cyrila Bouda**. Jejím vnukem je vynikající grafik Jiří Bouda.

Vratme se však k Vojtovi Suchardovi. Do povědomí

celého národa vstoupil tím, že vyřezal nové apoštoly pro orloj Staroměstské radnice. Málokdo však ví, že 25 let vytvářel vnější plastiky pro chrám sv. Víta a mnoho další soch po celé republice. Děti by měly vědět, že založil nejstarší stálé loutkové divadlo Říše loutek.

Manželka Vojty Suchardy Anna Brichová byla malířkou a kostýmní návrhářkou, a tak se nelze divit, že i dcera **Anna Suchardová** zdědila talent svých předků.

Za manžela si vzala významného architekta Richarda Podzemného. Studovala u Hofbauera na Umělecko-průmyslové škole, u Maxe Švabinského na Akademii výtvarných umění, ale i v Paříži na slavné Académie Julien. Mnoho krásných obrazů nese její signaturu A. Podzemná. Nejvíce jí však proslavila monumentální mozaika s názvem Selská bouře v památníku na hoře Vítkov, která byla dokončena po pětileté práci v roce 1963. Byla také znamenitou figuralistkou a portrétistkou. Zmíněná plastika se také dostala na poštovní známku v emisi Umění 1980.“

A tak v číslech 2 a 4 tohtoročného Zberatelya pán Fischer spomínal na dvoch protagonistov rodu Suchardov, bez toho aby sme si uvedomili vzájomné súvislosti. Za doplnenie informácií redakcia ďakuje J. Froncovi.



Posledný súbor obehových mincí roka 2008

90. výročie Pittsburskej dohody

Podľa uverejneného emisného plánu Mincovne Kremnica na rok 2008, na december 2008 bolo naplánované vydanie ročníkového súboru slovenských obehových mincí 2008 pod názvom **90. výročie Pittsburskej dohody** v náklade 3 000 kusov v lesklom vyhotovení.

Z dôvodu prechodu na euro sa zrejme vydanie tohto súboru nepodarilo realizovať v termíne, a preto prišiel do predaja až začiatkom tohto roka.

Pittsburská dohoda bola politická dohoda, ktorú 31. mája 1918 v americkom Pittsburghu podpísali zástupcovia Slovenskej ligy v Amerike, Českého národného združenia a Zväzu českých katolíkov s Tomášom G. Masarykom. Text dokumentu sformuloval v rámci svojej návštevy USA T.G. Masaryk.

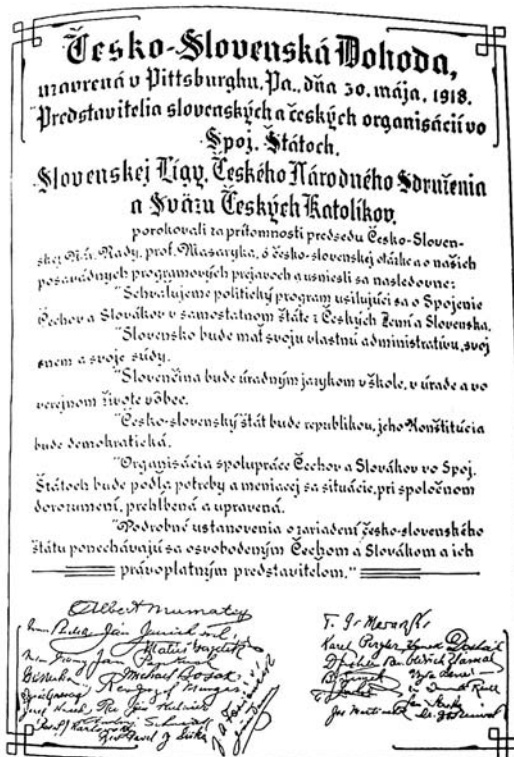
Schvaľovala spojenie Slovákov a Čechov v samostatnom štáte, v ktorom malo mať Slovensko vlastnú administratívu a snem. Hoci zo slovenského hľadiska znamenala ústup od hlavných požiadaviek Clevelandskej dohody, zaručo-

vala Slovákom širokú samosprávu a slovenčinu ako úradný jazyk na školách, v úradoch a vo verejnom živote.

Na rozdiel od Clevelandskej dohody nemalo ísť o federatívne usporiadanie štátu a forma štátu mala byť republikánska.

Pittsburská dohoda sa po roku 1919 stala predmetom vnútropolitického zápasu o autonómiu Slovenska. Niektorí českí politici ju právne či úplne spochybňovali, napr. T. G. Masaryk spochybňoval jej existenciu a neskôr tvrdil, že nie je právne záväzná, lebo to bola len „lokálna dohoda amerických Čechov a Slovákov“. Originál dohody bol na Slovensko prinesený zástupcami amerických Slovákov na krátky čas v roku 1938 a 1991. Zástupcovia Slovenskej ligy v Amerike odovzdali originál dohody 9. septembra 2007 do amerického

historického múzea - Heinz Museum.



Česko-Slovenská Dohoda, uzavretá v Pittsburghu, Pa., dňa 30. mája, 1918.

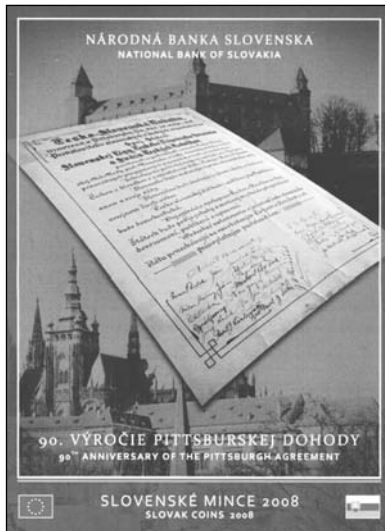
„Predstavitelia slovenských a českých organizácií vo Spoj. Štátoch, Slovenskej Ligy, Českého Národného Sdruženia a Sväzu Českých Katolíkov, porokovali za prítomnosti predsedu Česko-Slovenskej Národnej Rady, prof. Masaryka, o česko-slovenskej otázke a o našich posavadných programových prejavoch a usniesli sa nasledovne:



- Schvaľujeme politický program usilujúci sa o Spojenie Čechov a Slovákov v samostatnom štáte z Českých Zemí a Slovenska.
 - Slovensko bude mať svoju vlastnú administratívu, svoj snem a svoje súdy.
 - Slovenčina bude úradným jazykom v škole, v úrade a vo verejnom živote vôbec.
 - Česko-slovenský štát bude republikou. Jeho Konštitúcia bude demokratická.
 - Organizácia spolupráce Čechov a Slovákov vo Spojených Štátoch bude podľa potreby a meniacej sa situácie, pri spoločnom dohovorení, prehĺbená a upravená.
 - Podrobné ustanovenia o zariadení česko-slovenského štátu ponechávajú sa osvobodným
- Č e c h o m
a Slovákom
a ich právo-
p l a t n ý m
p r e d s t a v i t e ľ o m ."



Žetón



ČO PÍŠU INÍ

■ FILATELIE (ČR) ■ 4/ 2009

Úvodný príspevok z poštovej histórie od J. Kratochvíla pokračuje štvrtou a poslednou časťou o Poštách, ktoré zmizli z máp, keď z dôvodov rušenia sídiel v blízkosti štátnych hraníc zanikli obce, v ktorých pošty pôsobili. V znaleckej hľadke F. Beneš píše o falzifikátoch typu K (ktoré rozširoval istý pán K.) a týkajú sa viacerých vydaní. Štvrtá časť je venovaná pretlači POŠTA ČESKOSLOVENSKÁ 1919 na známke 4 K Znak na žilovanom papieri. O predbežných a súdežných známkach Československa z obdobia vzniku prvej republiky trochu inak píše Fr. Dusbábek. Československé známky zošitky v piatom pokračovaní (ČSR 1988 – 1992) približuje aj s ilustráciami T. Šilhán. Jednoznámkovým frankatúram z obdobia po roku 1945 sa v rubrike ČSR II – celistvosti venuje M. Fencľ. Vývoj poštovníctva v rubrike Nejen modrý Mauritius pripomína V. Houška. V tematickej filatelii sa S. Kamenický venuje futbalu, a to derby zápasom a k nim vydaným filatelistickým materiálom. České a československé známky v porovnaní so známkami rôznych vyhotovení vo svete (aj s mnohými vyobrazeniami) sú námetom príspevku F. Beneša. Spojenie poštovej histórie s námetovou filateliou je v tretej a poslednej časti príspevku J. Horáka o poštovej doprave cez Sýrsko-irackú púšť. V rubrike odborná literatúra sa predstavujú nové vydania katalógov Michel – Rakúsko špeciál a OSN špeciál.

V čísle sú tiež informácie o novinkách Českej pošty, o nových známkach Slovenska, inzercia, ďalšie kratšie príspevky a zväzové správy (o komisii mládeže).

(pem)

Filatelistický výstup POLANA 2009

Vážení filatelisti a priatelia filatelie, ako sme už oznámili v č. 4, tohtoročný filatelistický výstup sa uskutoční v sobotu 20. júna 2009. Týmto spresňujeme, že jeho východiskovým miestom stretnutia bude chata Polana, 1306 m n. m., 12 km z Hriňovej – Malého Slanca a cieľom vrchol Polany, vo výške 1 457 m n. m. Tento rok je akcia organizovaná v rámci filatelistickej výstavy Slovensko 2009 a na počesť 40. výročia vzniku Zväzu slovenských filatelistov, k čomu bude zameraný aj program.

Organizačné pokyny: Zraz účastníkov od 8.00 do 10.00 hod. pred chatou a plánovaný návrat k chate medzi 13.00 – 13.30 hod. Program na chate alebo pred chatou (podľa počasia) vrátane zápisu a spomienky na výlet zakladateľov ZSF na chatu) do pamätnej knihy a posielanie pohľadníc. Rozchod účastníkov asi o 15.00 hod. Cestou späť možnosti zastavenia na cintoríne v Detve (F. J. Pliško) alebo pri pamätnej tabuli k založeniu ZSF na Sliachi. Organizátori podujatia KF Nitra a KF Piešťany vás na tohtoročné filatelistické stretnutie na Polane už teraz srdečne pozývajú. Na výstave Slovensko 2009 v Nitre budú k dispozícii informačné letáky.

Kontakt: alexurminsky@gmail.com (0903 406 500 (minule som omylom uviedol predčíslie 0905)).



AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Kalendár podujatí s uvedením ich názvu, miesta a termínu konania, prípadne ďalšími informáciami je zostavený podľa podkladov, ktoré redakcii poskytli usporiadatelia podujatia. Za obsah a znenie informácií redakcia neručí.

KLUBOVÉ STRETNUTIA

■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4 • Každú druhú nedelu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Skuteckého 36 • Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, NUMIZMATIKA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Dobrovičova ulica 14 (Suvorovov internát) • Každú nedelu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KEŽMAROK** - FILATELIA • Klub dôchodcov, ul. Martina Lányiho 1 • Každú prvú nedelu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA, TELEFÓNNE KARTY I Železničná stanica, veľká zasaďačka • Každú nedelu od 9.00 hod. okrem sviatkov (júl, august možnosť zmeny termínov) ■ **KOŠICE** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 • Každú nedelu od 9.00 do 12.00 hod. ■ **LEVIČE** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Každú druhú a štvrtú nedelu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. • CK Junior, Sládkovičova ulica ■ **LUČENEC** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA, TELEFÓNNE KARTY a iné • Buřet Malá ryba, L. Štúra 6 (pri Lekárni) • 1. a 3. nedela v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **MALACKY** - FILATELIA, každý posledný štvrtok v mesiaci okrem júla, augusta a decembra od 17.00 do 18.00 hod., prístavba Mestského úradu, Radlinského 2751/1, I. posch., č. 112 ■ **MARTIN** - FILATELIA • Výmenné schôdzky v DO Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18.00 hod. ■ **MARTIN** - NUMIZMATIKA • Penzión Čierna pani • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **MICHALOVCE** - FILATELIA • Dom Matice slovenskej, Masarykova 42 • druhý pondelok v mesiaci o 17.00 hod. (okrem júla a augusta) ■ **NITRA** - FILATELIA • Akadémia vzdelávania, Sládkovičova 7 (za poštu Nitra 1) • Každú prvú nedelu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod. • Dom Matice slovenskej, Dolnočermánska 737 • Párne utorok od 15.00 do 17.00 hod. • Stoly a vstup na oboch miestach bezplatne ■ **NOVÉ MESTO nad Váhom** - FILATELIA • Mestské kultúrne stredisko I Každý štvrtok od 18.00 hod. ■ **NOVÉ ZÁMKY** - FILATELIA • Klub dôchodcov na Podzámskej ulici • Každú druhú a štvrtú nedelu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **PIEŠŤANY** - FILATELIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času Ahoj, Teplická ul. 83 • Každú nedelu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRAD** - FILATELIA • Každá prvá a tretia strede v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. v zasaďačke pošty Poprad 2 (pri stanici ŽSR) na 2. posch. ■ **PREŠOV** - FILATELIA • Posádkový klub, Mukačevská 20, Sídlisko III • Každý štvrtok od 16.00 do 19.00 hod. a každú nedelu od 10.00 do 12.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Stretnutia spojené s výmenou materiálu I Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každý pondelok od 17.00 do 19.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou numizmatického materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každá prvá strede v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** - FILATELIA • Liptovské múzeum • Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod. ■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** -

FILATELIA • klubové stretnutia Centrum voľného času ADAM, Levočská 14 • každý páry týždeň vo štvrtok o 16.00 hod., okrem júl-august ■ **TREŇČÍN** - FILATELIA • Kultúrne centrum Dlhé Hony, ul.28. októbra 2/1168 • Každú nedelu v mesiaci od 9.00 do 11.30 hod. okrem Veľkej noci a Vianoc. V auguste 2-týždňová dovolenka ■ **TREŇČÍN** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou v Dome armády • Každý tretí štvrtok v mesiaci od 16.00 hod. (okrem veľkých prázdnin) ■ **TRNAVA** - KF Tirnavia • Zborová sieň ECAV (vedľa ev. kostole), Nám. SNP • Každý štvrtok od 16. do 17.00 hod. ■ **VRANOV n / Topľou** - VŠETKY ZBERATEĽSKÉ ODBORY • Vináren Tibava, Duklianskych hrdinov 1235 • Každú prvú nedelu po 15. v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov • Kontakt: ☎0905 547 950, 0911 547 950 ■ **ŽILINA** KF Žilina e Dom Matice slovenskej, Hollého 11 • Každú nedelu od 9.00 do 12.00 hod. ■ (P)

REGIONÁLNE PODUJATIA

➔ 3. máj 2009 BANSKÁ BYSTRICA

59. AUKCIA numizmatického materiálu pobočky SNS. Dom misijného hnutia, Skuteckého 4, od 9.00 hod.

➔ 9. máj 2009 DOLNÝ KUBÍN

STRETNUTIE ZBERATEĽOV VŠETKÝCH ODBOROV (mince, známky, bankovky, odznaky...), MsKS, 6.00 – 13.00 hod.

➔ 16. máj 2009 BRATISLAVA

VÝMENNÉ STRETNUTIE ZBERATEĽOV, mince, pohľadnice, bankovky, odznaky, vyznamenania, TK, etikety, vreckové kalendáre, pivoové suveniry. Stredisko kultúry BNM, Vajnorská 21, 8.00 – 12.00 hod. Info: Josef Morávek, ☎ 0903 474 897, e-mail: mince.znamky@azet.sk

➔ 16. máj 2009 POPRAD

BURZA FILATELISTOV, sála Stredného združeného učilišťa, Okružná ul., 7.00 až 13.00 hod. ☎ 052 7742531, možnosť ubytovania.

➔ 17. máj 2009 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, filatelia, filokartia, numizmatika, INGE0, Byčičická 16, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563, www.antikkam.sk

➔ 23. máj 2009 TREŇČÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATEĽSKÝCH PREDMETOV, EXPO CENTER, a.s., Pod sokolicami 43, 7.00 – 12.00 hod., info: ☎032/ 651 52 03, 0905 267 519, www.antikmedia.sk

➔ 23. máj 2009 RUŽOMBEROK

STRETNUTIE ZBERATEĽOV - BURZU v Gymnázium sv. Andreja poriada KF 53-02

➔ 24. máj 2009 TREŇČÍN

TRADIČNÁ CELOSLOVENSKÁ FILATELISTICKÁ BURZA, Kultúrne centrum, Dlhé Hony, ul. 28. októbra 2/1168, 8.00 – 13.00 hod.

➔ 6. jún 2009 POPRAD

PODTATRANSKÁ FILATELISTICKÁ BURZA, Stredná združená škola, Okružná ul., od 7.00 do 12.00 hod. Info: Josef Rančák, Štúrova 126/5, 058 01 Poprad, ☎0907 949 956.

➔ 7. jún 2009 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, všetky zberateľské odbory, INGEŤO, Bytčická 16, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563, www.antikkam.sk

➔ 14. jún 2009 NITRA

HOBBY STRETNUTIE ZBERATEĽOV RÔZNYCH ODBOROV, Internát SPÚ Mladost na Štúrovej ul. (za bývalými mlynní pri rieke). ☎ 037/6528 311, 037/7331 647 od 19.00 do 20.00 hod.

INZERCA

■ **FILATELIA CLUB Dolný Ohaj** (okr. NZ) – výmena známok
☎ 0907 777 165, e-mail: ohaj@post.sk, www.filatelialclub.host.sk

Z-119

■ **PONUKA ZNÁMOK A MINCÍ**. www.filatelial-album.sk

Z-120

■ **KÚPIM** doklady slovenskej poľnej pošty 1939 - 1945, lepšie položky dobre zaplatím. ☎ 0908 94 33 35

Z-121

■ **KÚPIM** staré pohľadnice Humenné (Homonna) a okolie, Nové Mesto n/Váhom (Vágújhely) a okolie. Peter Kolesár, M.R. Štefánika 26, 915 01 Nové Mesto n/Váhom. e-mail: kolesar.peter@post.sk, ☎ 0908 420 530

Z-122

■ **KÚPIM** pohľadnice Stupavy a Mástu. Kontakt: stupava@stupava.com, ☎ 0903 936 829

Z-123

■ **KÚPIM, PREDÁM** alebo **VYMENÍM** ☉ známky Švajčiarska, ★★ Chorvátska. ☎ 02/ 4333 4797

Z-124

■ **KÚPIM** alebo **VYMENÍM** staré pohľadnice a fotografie Trnavy (Nagyszombat, Tyrnau) a blízkeho okolia. ☎ 0905 965 523, info@dredos.sk

Z-125

■ **PREDÁM** zviazané AL (Trojan) ČSR a ČR (rôzne ročníky). ☎ 0902 516 780

Z-126

■ **KÚPIM** prvú známku sveta (Black Penny). Ponuky na ☎ 0907 891455 alebo na marian_kovac@post.sk sken s opisom

Z-127

■ **KÚPIM** staršie, aj obmedzene použiteľné 8- a 16-listové zásobníky A4 a A5 na známky. Poštovné uhradím. Ponuky s cenou: Karol Milan, M. Rázusa 42, 911 01 Trenčín, ☎ 0904 340 800, karol.milan@zoznam.sk

Z-128

■ **PREDÁM** známky a celiny šport ZSSR a Poľsko (staršie) a LOH celý svet. ☎ 036/622 7340

Z-129

■ **PREDÁM** nepoužitú špec. ochrannú pevnú škatulu (spodnú s výklop. stranou a vrchnú) na filat. exponát, potiahnutá látkou, poctivá remeselnícka práca (12 eur + R-poštovné). Obrázok a rozmery zašlem e-mailom. ☎ 0908/14 65 59 alebo domena-eu@post.sk"

Z-130

■ **KÚPIM** použité, nepoškodené slovenské TK, dobíjacie kupóny, prepaid-karty a pod., na ktorých su už duálne spoločne vyznačené slovenské koruny aj eurá. ☎ 0908/14 65 59 alebo domena-eu@post.sk

Z-131

■ **PREDÁM** ★★ známky a hárčky Rakúska 1969-1985, kompl. série, nom. hodn. 1817 Sch. Zliva na kat. cenu 15-20%. Ján Trúšik, Mierová 14, 966 81 Žarnovica, ☎ 0918 579 955.

Z-132

■ **PREDÁM** zbierku pamätných Ag mincí Československa 1947-1992, 103 ks, kvalita RL, za 80% kat. ceny – Novotný 2009. Fr. Mazur, Kuzmányho 3, 040 01 Košice, ☎ 055/ 622 5635

Z-133

■ **KÚPIM** čisté známky ČSR I r. 1918-20 podľa zoznamu. Kúpim (vymením, predám) čisté známky, CM, celiny, atd. na tému HUBY – celý svet podľa zoznamu. Karol Milan, M. Rázusa 42, 911 01 Trenčín, ☎ 0904 340 800, karol.milan@zoznam.sk

Z-134

■ **DOPLNÍM** Uhorsko, Maďarsko do r. 2000. **PREDÁM** aj kompletne zbierky (★★, ☉) týchto krajín. ☎ 047/ 4326637, 0910 551044

Z-135

■ **KÚPIM** katalóg Pořis Česká republika 2006, 2007, 2008 a české známky na výstrižkoch alebo opečiatkované. Anton Vasil, 094 22 Nižný Hrušov 73, aniba@szm.sk

Z-136

■ **PREDÁM** albumové listy Pořis ČSR 1945-1992, orezané na A4, zasklené bielymi havidkami. Cena dohodou. ☎ 0905 462 681

Z-137

■ **DÁM** zbierku listín s kolkami vydania 1919 a iné zberateľské materiály za listiny s nalepenými alebo natlačenými kolkami z rokov 1939-1953 a kolkovými poplatkami vyplatnými v hotovosti z rokov 1919, 1945, prípadne kúpim. Dušan Evinic, Poľská 4, 040 01 Košice

Z-138

■ **DOPLNÍM** vydania k OH-2008 (Čína a ostatný svet, zn. eĝ, TL), ako aj EUROPA/CEPT 1993-2009 (zn. ★★, TL, zošitky) rôznych štátov podľa chybenky, e-mail: travelers@atlas.sk

Z-139

■ **PREDÁM** nepoužité, alebo len raz použité zásobníky od 8 po 32 listové. ☎ 0902 965 026

Z-140

■ **HLADÁM** odznaky Výstup na Rysy 1959, 1960/II, 1968/II, 1988/1. Anton Pašteka, Bernolákova 2423/24, 901 01 Malacky, ☎ 034/772 3616

Z-141

■ **HLADÁM** ☉ hárčky ČSR H2273-75, 2671, 2545-48, 2808, 2704 oba, 2795+2797, 2860, 2864-65 oba, 2859, 2671. Slovenské tlač 15PtB, 20, 21PtA, 23, 26, 28PtB, 33PtB výmenou za ☉ Švajčiarsko, Nemecko a ★ Austráliu

■ **KÚPIM** na dobierku katalóg ČSR+ČR+SR špeciál do konca roka 2008. Ivan Roudenský, Poste restante 062 01 Starý Smokovec

Z-142

■ **DOPLNÍM** vašu zbierku ★★ známok Španielska, Monaka, Vatikánu, Francúzska a Maďarska z rokov 1960-2005. Chybenka podľa katalógu Michel. ☎ 052/452 4871

Z-143

■ **PREDÁM** tel. karty Slovenska a zápalkové škatulky. M. Halász, Ovrucská 12, 040 22 Košice e-mail: milhal@centrum.cz

Z-144

■ **PREDÁM, KÚPIM** alebo **VYMENÍM** pamätne 2-eurové mince všetkých štátov eurozóny v kvalite 0/0, PP a úložný materiál. e-mail mstribrnky@r3.roburnet.sk tel: 0905 403 408

Z-145

■ **PREDÁM** nemecké kolónie, bohatý výber, aj iné európske štáty a pohľadnice. Podrobne na www.filatelial-znamka.sk. Ing. M. Blahuta, J. Stanislava 5, 84105 Bratislava, ☎ 0910 22 21 35

Z-146

■ **PREDÁM** komplet prvých desať ročníkov (1995 – 2004) mesačníka Zberateľ. Cena 130 eur ☎ 0908 027 603, 056 64 244 71

Z-147

Slovenská numizmatická spoločnosť
pobočka Košice poriada

v nedeľu 24. 5. 2009 od 7.00 – 12.00 hod.

45. CELOSLOVENSKÚ BURZU ZBERATEĽOV

Kultúrno-spoločenské centrum,
Jedlíkova 7, Luník VIII, Košice

info: ☎ 055/678 7054 (od 20. - 21. hod.)

www.postoveznamky.sk

aktuálne burzy, výstavy, aukcie a iné podujatia, najnovšie poštové známky, odborné články + možnosť upozorňovania na blížiace sa burzy a ďalšie podujatia

www.postoveznamky.sk

MÁJOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Zberateľské materiály a pomôcky ponúkané v tejto rubrike možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ alebo ich objednať písomne, e-mailom, prípadne aj telefonicky (➔ pozri informácie na 2.strane) **Novozaradené položky sú zvýraznené.**



ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ★★

	€/ Sk	
Bielorusko 2009, Ludové sviatky, H	1,49 / 45,-	Moldavsko 2008, Ochrana prírody, 3 zn.
Dahomé 1969, Spolupráca Europa-Afrika, 390-392	3,65 / 110,-	Moldavsko 2008, Ochrana prírody, Bl.
Dahomé 1968, 500 rokov úmrtia Guttenberga, Bl. 13	1,99 / 60,-	Monako 2009, Požiarníci s technikou, 3 zn.
Dominica 1993, 200 r. prvého letu balónom, Bl. 244	3,28 / 99,-	Niger 1982, Automobilové závody – VC Francúzska, Bl. 35
Egypt 1988, LOH Soul 1988, Bl. 38	2,98 / 90,-	Niger 1976, 200 rokov vzniku USA, Bl. 13
Etiopia 2004, 100 rokov FIFA, 4 zn.	3,30 / 100,-	Nová Kaledónia 2008, Ochrana prírody – UNESCO, H (6)
Etiopia 2006, 60. výr. leteckej spoločnosti, 4 zn.	3,30 / 100,-	Nový Zéland 1998, Morský život, 1711-1718
Estónsko 2006, Kačica divá, 559	0,83 / 25,-	Palau 1985, Výr. prvého letu cez Pacifik, 92-95 + Bl. 1
Estónsko 2006, Európska integrácia, 555	0,99 / 30,-	Palau 1992, Lietadlá II. svet. vojny nasadené v Pacifiku Bl. 21
Estónsko 2008, Ochrana prírody – Netopier, 1 zn.	0,60 / 18,-	Palau 1984, Morské mušle, 37-46
Estónsko 2008, Ochrana prírody – Tetrov, 1 zn.	0,60 / 18,-	Pitcairn 1981, Obrazy zo života, 212-213
Estónsko 2009, Záchrana polárnych oblastí, H	1,82 / 55,-	Pitcairn 1983, Návšteva kpt. Folgera, 230-233
Fiji 1980, Zaujímavá ostrovná architektúra, 402-410	4,97 / 150,-	Pitcairn 1982, Vianoce – anđel od Rafaela, 222-225
Fr. Polynézia 2009, Motýľ, 1 zn.	1,65 / 50,-	Pitcairn 1983, Commonwealth Day, 226-229
Hong Kong 2008, Prírodné krásy, H	2,15 / 65,-	Pitcairn 1983, Flóra - stromy, 234-237
Hong Kong 2008, Rok Potkana, 4 zn. + H	3,81 / 115,-	Pitcairn 2004, Mušle III., 651-654
Japonsko 1981, Sv. výstava známok - Philatokyo 81, 1488-1491	9,99 / 300,-	Pitcairn Isl. 1982, Ovocie, 214-217
Kanada 1982, Výstava známok Toronto, Bl. 2	2,15 / 65,-	Pitcairn Isl. 2002, Mačky, 609-612+Bl. 30
Kanada 1978, Sv. výstava známok – Capex 78, Bl. 1	2,30 / 70,-	Pitcairn Isl. 2005, Motýle, Bl. 39
Kazachstan 1993, Vesmírna stanica, 27	1,65 / 50,-	Rusko 2004, Umenie – Jantárová komnata, 3 zn.
Kazachstan 2008, Chrobáky, 2 zn.	1,92 / 58,-	Rusko 2004, Dámske jazdecké úbory, 3 zn.
Kirgistan 2008, LOH Peking, 4zn.	7,63 / 230,-	Rusko 2008, Šport - plávanie, 1 zn.
Kuba 2008, História automobilizmu, 6+H	5,97 / 180,-	Rusko 2009, Umenie – V. G. Perov, 2 zn.
Litva 2008, EUROPA – písanie listov, 2 zn.	1,62 / 49,-	Rusko 2009, Hrdinovia II. sv. vojny, 1 zn.
Litva 2008, Návšteva múzea, 2 zn.	1,80 / 54,-	Rusko 2009, D. I. Mendelejev, H
Litva 2008, Krásy zimy, 2 zn.	2,10 / 63,-	Rusko 2009, Oblasti – Voronež, Saratov, Čeljabinsk, 3 zn.
Litva 2009, Erby, 3 zn.	3,15 / 94,-	Rusko 2009, 50 výr. Kubánskej revolúcie, 1 zn.
Líbia 1997, Ochrana divých zvierat, Bl. 147	6,50 / 196,-	Rwanda 1977, Veľká noc, Umenie – Rubens, Bl. 74
Madagaskar 1972, Výstava známok, Bl. 6	2,65 / 80,-	Rwanda 1977, Veľká noc, Umenie – Rubens, Bl. 75
		Slovinsko 2006, Požiarníci, 1 zn.
		Slovinsko 2008, Požiarníci, 1 zn.
		Slovinsko 2009, Záchrana polárnych oblastí, H
		Sv. Helena 2005, 200 rokov nar. H. Ch. Andersena
		Taiwan 2008, Mačky a psi I., 4 zn.
		Taiwan 2008, Mačky a psi II., 4 zn.
		Togo 1969, Šport, Bl. 39
		Togo 1984, História železnice, Bl. 256
		Ukrajina 2008, Lokomotívy IV., 4 zn.
		Ukrajina 2008, 90 r. prvej známky, 2x Bl.

MÁJOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ponuka pamätných dvojeurových mincí

Spolková republika Nemecko

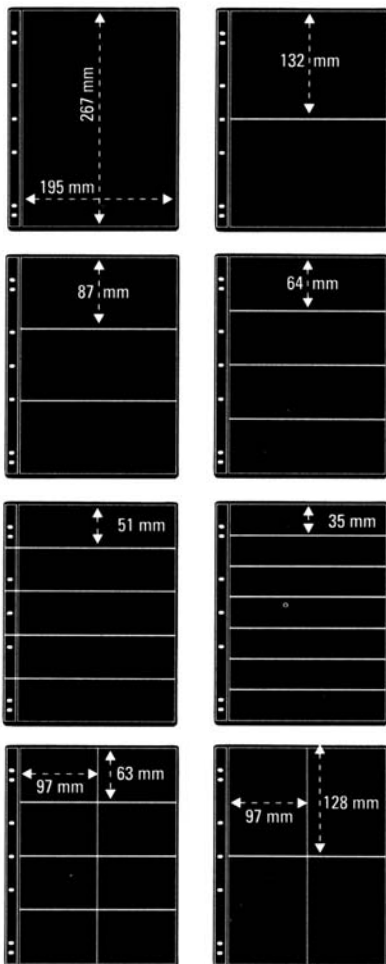
		€/ Sk
Spoločné vydania krajín eurozóny		
■ 2009: 10. výročie hospodárskej a menovej únie		
- Slovensko	3,20	
- Cyprus	6,-	
- Holandsko	6,-	
- Slovinsko	6,-	
- Rakúsko	6,-	
- Španielsko	6,-	
- Taliansko	6,-	
- Portugalsko	6,-	
- Francúzsko	6,-	
- Luxembursko	6,-	
- Nemecko	6,-	
■ 2007: 50. výročie Rímskej zmluvy		
- Rakúsko	6,-	
- Luxembursko	6,-	
- Francúzsko	6,-	
■ Fínsko		
- 2005 60. výr. založenie OSN a 50. výr. členstva	6,-	
- 2006 100. výr. všeobecného volebného práva	6,-	
- 2008 60. výr. Deklarácie ľudských práv	6,-	
		
		
Luxembursko 2006: 25. narodeniny veľkovojuvodu Guillauma		
Fínsko 2006: 100. výročie všeobecného a rovného volebného práva		
■ Luxembursko		
- 2004 Portrét a monogram veľkovojuvodu Henriho	6,-	
- 2005 50. nar. veľkovojuvodu Henriho, 5. výr. nástupu na trón	6,-	
- 2006 25. nar. veľkovojuvodu Guillauma, následníka trónu	6,-	
- 2007 Veľkovojuvodský palác	6,-	
- 2008 Henri a Chateau de Berc	6,-	
- 2009 Veľkovojuvoda Henri a veľkovojuvodkyňa Charlotte	6,-	
■ Portugalsko		
- 2007 Predsedníctvo EÚ	6,-	
1202-05	Pre mládež: Užitočný hmyz (ochrana prírody)	4,50/135,-
1206-08	Šport: LOH Los Angeles 1984	5,20/160,-
1209	Voľby do európskeho parlamentu	1,90/ 57,-
1210-11	Europa – 25 rokov CEPT	2,40/ 73,-
1212	850. výr. úmrtia N. Xantena	0,90/ 27,-
1213	100. výr. úmrtia ilustrátora L. Richtera	0,70/ 21,-
1214	50 r. barnského teologického vysvetlenia	0,90/ 27,-
1215-17	Kongres UPU Hamburg (Bl. 19)	3,70/112,-
1218	2000 rokov Neuss	0,90/ 27,-
1219	200. výr. nar. astronóma F. Bessela	0,90/ 27,-
1220	Deň nemeckých katolíkov	0,70/ 21,-
1221	25 rokov nemeckého synchrotronu (DESY)	1,50/ 45,-
1222	750 rokov radnice v Duderstade	0,80/ 24,-
1223	200 rokov vodného kanála	1,40/ 42,-
1224	Medzinárodný kongres archívniectva	0,90/ 27,-
1225-28	Orchidey	5,30/160,-
1229	Deň poštovej známky	1,50/ 45,-
1230	Rovnoprávnosť mužov a žien	1,40/ 42,-
1231	Za mier a dorozumenie	0,90/ 27,-
1232	Fajčenie škodí zdraviu	0,80/ 24,-
1233	Vianoce 1984	1,10/ 33,-
1234	2000 rokov mesta Augsburg	1,40/ 42,-
1235	350. výr. nar. teológa P. J. Spenera	0,90/ 27,-
1236	200. výr. nar. bratov Grimmovcov	1,60/ 48,-
1237	100. výr. nar. filozofa Guardiniho	0,90/ 27,-
1239-39	Šport: Kolky, slalom na divokej vode	3,00/ 90,-
1240	1000 r. trhových práv vo Verdene	1,60/ 48,-
1241	30 r. spolupráce Nemecko-Dánsko	1,70/ 51,-
1242-45	Pre mládež: Historické bicykle	5,10/155,-
1246	225. výr. narod. básnika J.P. Hebela	0,90/ 27,-
1247	100. výr. narod. novinára E. E. Kische	0,90/ 27,-
1248-49	Európa – rok hudby G. Händel, J. Bach	3,90/118,-
1250	750 r. Dómu v Limburgu	0,80/ 24,-
1251	200. výr. nar. staviteľa D. Zimmermanna	1,10/ 33,-
1252	100. výr. nar. pátera J. Kentenicha	0,90/ 27,-

MÁJOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Listy do krúžkového zakladača zn. PRINZ

z čiernej plastickej fólie s rôznym počtom riadkov (1 – 7), s celošírkovými priesvitnými okienkami na vkladanie poštových známok a s delenými okienkami na zasúvanie telefónnych kariet a poštových lístkov.
Využitelná plocha 195 x 267 mm.

Cena za 1 ks ľubovoľného vyhotovenia 0,86 € / 26 Sk



Krúžkový zakladač s kazetou na albumové listy A 4 v euroobale

Albumové listy so známkami sú uložené prehľadne a bezpečne.

Povrch je z hnedej plastickej fólie

Krúžkový zakladač 9,46 € / 285 Sk

Kazeta 9,79 € / 295 Sk

Cena za komplet 18,25 € / 550 Sk

Názov krajiny (samolepka) 0,82 € / 25 Sk



NOVINKY

Euro-Katalog, mince a bankovky 2009, Leuchtturm vo farbe, 420 str., všetky vydania štátov Eurozóny 7,50 € / 225,-
M. Bachratý: Odtlačky výplatných strojov v tematickej zbierke a exponáte, 80 strán, A5, ČB 3,50 € / 105 Sk

Perové dosky

Originál Schaubek (modré, vínovočervené)
– použité, zachovalé á 28,54 € / 860,- Sk
Bez nápisu Schaubek (modré, vínovočervené, zelené, čierne) – nové á 21,57 € / 650,- Sk

Monografie čs. známok

č. 3 Výplatné známky 1923-1939 8,29 € / 250,- Sk
č. 4 Letecké, novinové, dopl. 1918-1939 7,63 € / 230,- Sk
č. 9 FDC ČSR 1947-1992 bez PT 14,27 € / 430,- Sk

O. Földes: Slovensko 1939 – 1945, špecializovaný katalóg známok a celín 12,94 € / 390 Sk
Príloha: číslovaná PT so známkou z hárčeka Deťom

MÁJOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Katalógy nové

Špecializované netto katalógy ZBERATEĽ – SLOVENSKO

(známky, celiny, FDC, COB, CDV, NL, ZZ, CSO, CM, PT):

Roky 1993-1994	1,92 € / 58,-
Roky 1995-1996	2,25 € / 68,-
Roky 1997-1998	1,92 € / 58,-
Rok 1999	0,96 € / 29,-
Roky 2000-2001	1,92 € / 58,-
Rok 2002	1,46 € / 44,-
Rok 2003	1,92 € / 58,-
Rok 2004	1,26 € / 38,-
Rok 2005	1,46 € / 44,-
Rok 2006	1,46 € / 44,-
Rok 2007	1,59 € / 48,-
Rok 2008	1,59 € / 48,-

Cenník Zberateľ známok Československo 1945-1992,
12 strán bez vyobrazení 0,59 € / 18,-

Cenník Zberateľ známok Slovensko 1939-1945,
8 strán s vyobrazeniami: www.zberatel.com

Známky základného radu podľa aktualizovaného cenníka
Slovensko 1939-1945 sú v stálej ponuke firmy Zberateľ

Novotný: Mince Jozefa I. 1705-1711 a Františka II.
Rákocziho 1703-1711 6,47 € / 195,-
Novotný: Mince Karla VI. 1711-1740, I. vydanie 8,79 € / 265,-
Novotný: MINCE MÁRIE TERÉZIE 1740-1780
(II. doplnené vydanie 2001) 12,95 € / 390,-
Novotný: Mince Františka Lotrinského (1745-67),
(1766-80) 8,29 € / 250,-
Novotný: Mince Jozefa II 1765-1790
a Leopolda II 1790-1792 7,96 € / 240,-
Novotný: Mince Františka I. 1792-1835 13,24 € / 399,-
Novotný: Mince a korunovačné medaily
Ferdinanda V. (1835-1848), 2006 6,14 € / 185,-
Novotný: Mince Františka Jozefa I. (1848-1916)
nové vydanie r. 2006 12,95 € / 390,-
Novotný: Mince Leopolda I. (1657-1705) 10,95 € / 330,-
Novotný: Papierové platidlá ČSR 1918-92,
ČR+SR 1993-2007 12,11 € / 365,-

Kol. autorov: Mince Františka II., 1792-1835 6,47 € / 195,-

Ponúkame albumové listy, Pofis aj formátu A 4:

- s nápisom SLOVENSKO	0,16 € / á 5,-
- bez nápisu	0,13 € / á 4,-
- so štvorčekovou podtlačou (len formát Pofis)	0,13 € / á 4,-

Zásobníky na známky, havidky

Zásobník Lindner, A 4, čierne listy,

16-listový	16,26 € / 490,-
30-listový	25,90 € / 780,-

Havidky čierne, šírka 28, 32, 35, 38, 40, 50, 52,
59, 60, 70, 85, 90 mm - balíček 1,99 € / 60,-

Havidky čierne na PL:

ležaté, veľkosť 170x120 mm	- ks	0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 120x180 mm	- ks	0,49 € / 15,-
ležaté, veľkosť 185x135 mm	- ks	0,63 € / 19,-
stojaté, veľkosť 135x185 mm	- ks	0,63 € / 19,-

Havidky biele na PL:

ležaté, veľkosť 170x120 mm	- ks	0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 120x170 mm	- ks	0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 135x185 mm	- ks	0,63 € / 19,-
ležaté, veľkosť 185x135 mm	- ks	0,63 € / 19,-

Zásobníky na mince

Zásobník 10-listový, možnosť doplnenia
listov (3 alebo 4 otvory) 12,11 € / 365,-

Náhradné listy

12-okienkové 55x53 mm	- 1 list	0,99 € / 30,-
20-okienkové 41x42 mm	- 1 list	1,09 € / 33,-
30-okienkové 31x35 mm	- 1 list	1,16 € / 35,-

Zásobníky na FDC (celistvosti)

Do veľkosti 190 x 120 mm. Dosky sú z plastovej fólie,
vatované. Fóliové listy (50 ks) sa plnia zhora
a obsahujú čiernu papierovú vložku.
Farby: zelená, modrá, čierna a červená 12,94 € / 390,-

Pinzety a lupy

Pinzeta Prinz-Solingen alebo Lindner (špicatá,
lopatkovitá alebo okrúhla), kus 2,82 € / 85,-
Pinzeta Lindner, lopatkovitá zahnutá 5,14 € / 155,-
Pinzeta lopatkovitá alebo špicatá, dĺžka 150 mm 8,63 € / 260,-
Ďalšie lupy podľa Zberateľa 9, 10/2005
alebo na www.zberatel.com

Filatelistické nálepky

Nálepky firmy LINDNER 1000 ks - balíček á 2,12 € / 64,-

Obaly na albumové listy

Formát A 4 (tzv. Euroobal) - 10 ks 0,49 € / 15,-

PONUKA ALBUMOVÝCH LISTOV

SLOVENSKO €/Sk				
Rok	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1993	0,63 / 19,-	2,48 / 75,-	1,06 / 32,-	3,98 / 120,-
1994	0,63 / 19,-	2,48 / 75,-	1,59 / 48,-	6,14 / 185,-
1995	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,59 / 48,-	5,80 / 175,-
1996	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,79 / 54,-	6,47 / 195,-
1997	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
1998	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
1999	0,69 / 21,-	2,48 / 75,-	1,95 / 59,-	8,13 / 245,-
2000	0,56 / 17,-	2,15 / 65,-	1,59 / 48,-	6,14 / 185,-
2001	1,06 / 32,-	3,15 / 95,-	1,59 / 48,-	7,13 / 215,-
2002	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	2,48 / 75,-	9,46 / 285,-
2003	0,92 / 28,-	2,82 / 85,-	2,65 / 80,-	10,12 / 305,-
2004	0,56 / 17,-	2,15 / 65,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
2005	0,59 / 18,-	2,25 / 68,-	2,15 / 65,-	8,13 / 245,-
2006	0,69 / 21,-	2,29 / 69,-	2,25 / 68,-	8,36 / 252,-
2007	1,12 / 34,-	3,65 / 110,-	1,79 / 54,-	5,47 / 165,-
2008	1,33 / 40,-	4,32 / 130,-	2,99 / 90,-	9,46 / 285,-

**I.časť : základné známky a hárčeky,
II.časť : PL, varianty popónov a známky z hárčekov**
Pri objednávaní prosíme vždy uviesť ročník, jeho časť (I. alebo II.) a formát (Pofis alebo A 4) !
Listy ponúkame bez zasklenia (BZ) a zasklené (Z).
Formáty: Pofis a A 4. Ceny sú rovnaké!

SLOVENSKO 1939-1945 €/Sk	
základný rad, 17 listov	
BZ 4,48 / 135,-	Z 14,10 / 425,-

PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA 1939-1945 €/Sk	
základný rad, 12 listov	
BZ 2,15 / 95,-	Z 10,62 / 320,-

ČESKOSLOVENSKO 1918-1939 €/Sk	
základný rad, 32 listov	
BZ 8,49 / 256,-	Z 26,55 / 800,-
Letecké, Novinové, Doplatné, SO... základný rad	
BZ 3,71 / 112,-	Z 11,61 / 350,-

Čisté albumové listy A4 s nápisom	
Československo, Slovensko, Slovensko 1939-1945, Protektorát Čechy a Morava 1939-1945, Československo 1919-1939 Česká republika	
kus 0,16 / 5,-	

ČESKOSLOVENSKO €/Sk				
Rok	I. časť		II. časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1945	1,59 / 48,-	5,97 / 180,-	0,59 / 18,-	0,99 / 30,-
1946	0,53 / 16,-	1,82 / 55,-	0,26 / 8,-	0,99 / 30,-
1947	0,53 / 16,-	1,82 / 55,-	1,06 / 32,-	3,81 / 115,-
1948	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	1,59 / 48,-	5,47 / 165,-
1949	0,79 / 24,-	2,65 / 80,-	0,53 / 16,-	2,15 / 65,-
1950	1,06 / 32,-	3,81 / 115,-	-	-
1951	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	-	-
1952	1,85 / 56,-	6,30 / 190,-	-	-
1953	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	-	-
1954	1,12 / 34,-	3,81 / 115,-	-	-
1955	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	-	-
1956	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	-	-
1957	1,32 / 40,-	4,64 / 140,-	0,53 / 16,-	1,65 / 50,-
1958	1,32 / 40,-	4,48 / 135,-	0,53 / 16,-	1,65 / 50,-
1959	1,39 / 42,-	4,64 / 140,-	-	-
1960	1,59 / 48,-	5,47 / 165,-	-	-
1961	1,85 / 56,-	5,80 / 175,-	-	-
1962	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	0,63 / 16,-	1,82 / 55,-
1963	1,59 / 48,-	5,31 / 160,-	-	-
1964	1,59 / 48,-	5,31 / 160,-	-	-
1965	2,15 / 65,-	7,46 / 225,-	-	-
1966	2,15 / 65,-	7,13 / 215,-	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-
1967	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	1,65 / 50,-	5,64 / 170,-
1968	2,48 / 75,-	8,63 / 260,-	3,65 / 110,-	11,61 / 350,-
1969	1,72 / 52,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	9,29 / 280,-
1970	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	3,98 / 120,-	12,94 / 390,-
1971	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	2,65 / 80,-	9,29 / 280,-
1972	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	2,15 / 65,-	7,80 / 235,-
1973	1,59 / 48,-	4,97 / 150,-	3,48 / 105,-	11,61 / 350,-
1974	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	6,04 / 182,-	19,08 / 575,-
1975	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	6,30 / 190,-	19,75 / 595,-
1976	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	1,99 / 60,-	6,97 / 210,-
1977	1,82 / 55,-	6,97 / 210,-	6,47 / 195,-	21,57 / 650,-
1978	1,99 / 60,-	7,80 / 235,-	2,48 / 75,-	7,80 / 235,-
1979	1,49 / 45,-	5,14 / 155,-	3,15 / 95,-	10,78 / 325,-
1980	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1981	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	2,82 / 85,-	9,12 / 275,-
1982	2,32 / 70,-	8,46 / 255,-	2,82 / 85,-	9,79 / 295,-
1983	1,65 / 50,-	6,47 / 195,-	2,82 / 85,-	9,12 / 275,-
1984	1,65 / 50,-	6,30 / 190,-	3,15 / 95,-	10,78 / 325,-
1985	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1986	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	3,48 / 105,-	11,61 / 350,-
1987	1,49 / 45,-	5,14 / 155,-	3,98 / 120,-	13,11 / 395,-
1988	2,15 / 65,-	7,80 / 235,-	2,98 / 90,-	10,29 / 310,-
1989	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	1,49 / 45,-	5,80 / 175,-
1990	1,12 / 34,-	4,14 / 125,-	1,92 / 58,-	6,80 / 205,-
1991	0,79 / 24,-	2,82 / 85,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1992	0,79 / 24,-	2,82 / 85,-	0,65 / 46,-	5,80 / 175,-
L,D,N	3,45 / 104,-	10,78 / 325,-	2,92 / 88,-	9,12 / 275,-

MÁJOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

REPUBLIQUE TOGOLAISE
TRAINS HISTORIQUES D'AFRIQUE



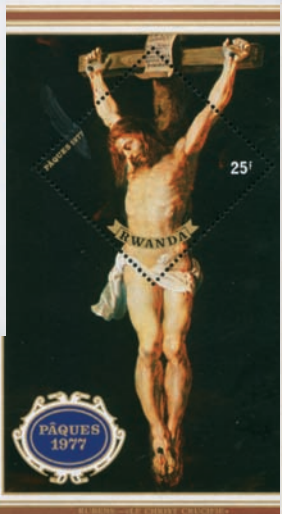
1468



Ukážky
z dnešnej
ponuky
námeto-
vých
emisí
★★ (str.
40 – 41)



Sheet value \$3.20



MÁJOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ



Ukážky z dnešnej ponuky námetových emisií ★★ (str. 40 – 41)



REPUBLIQUE TOGOLAISE

INAUGURATION DU STADE OMNISPORT DE LOME
 AVRIL 1963